

FLATTIViesti

4/2024 | WWW.FLATTI.NET | SUOMEN SILEÄKARVAISET NOUTAJAT RY:N JÄSENLEHTI

PIDÄN SINUSTA HUOLTA ♥

**UUTUUS
KALA-
ALLERGIKOILLE!**

**SAMAT TERVEYS-
HYÖDYT KUIN
LAADUKKAASSA
KALAÖLJYSSÄ**

**VASTAAVAT
EPA- JA DHA-
RASVAHAPOT
KUIN KALAÖLJY-
POHJAISISSA
NUTROLIN®-
TUOTTEISSA**

**ALKUPERÄ:
MIKROLEVÄ -
RAVINTOKETJUN
YKKÖNEN**

**MIETO
MAKU**

**SOPII KAIKKIEN RUOKINTA-
VAIHTOEHTOJEN TÄYDENTÄMISEEN**

100 % LUONNOLLINEN

**NÄKYVIÄ
TULOKSIA
2-6 VIKOSSA**

OMEGA-3 EPA & DHA MIKROLEVÄÖLJYSTÄ

Kala-allergiset koirat ovat joutuneet katsomaan sivusta, kun muut ovat saaneet hyvää tekeviä kalaöljyn omegoita. Täydellinen tasa-arvo toteutuu, kun Nutrolin® tuo markkinoille turvallisen vaihtoehdon myös allergikoille.

LIITY
NUTROLIN®
-KASVATTAJA-
KERHÖÖN

JOIN
THE
pack

WWW.NUTROLIN.FI
ESTD 2007

@NUTROLINLIFE

FLATTIVIEСТИ

NUMERO 4/2024

**Suomen sileäkarvaiset
noutajat ry:n jäsenlehti**
Finska flatcoated
retrieverklubben rfs
medlemstidning

Päätoimittaja: Mari Mamia
Taitto: Tuija Lassila
Toimitussihteeri: Katja Virtanen,
flattiviesti@flatti.net
Toimituskunta: Suomen sileäkarvaiset noutajat
ryn toimikunnat, hallitus sekä jäsenet.
Kannen kuva: Juhon Pajari
Flattiviestien materiaalit ja valoilmoitukset:
flattiviesti@flatti.net

Ilmoituskoot:
1/1 sivu 210 mm x 297 mm
1/2 sivu (vaaka) 186 mm x 133,5 mm
1/2 sivu (pysty) 90 mm x 273 mm

Ilmoitushinnasto jäsenille:
1/1 sivu 95 €/lehti, 350 €/vuosi
1/2 sivu 60 €/lehti, 200 €/vuosi
1/4 sivu 50 €/lehti, 170 €/vuosi

Jäsenten/kasvattajien jouluilmoitukset:
1/1 sivu 60 € ja 1/2 sivu 40 €

Ei-jäsenten hinnat mediakortissa:
flatti.net/flattiviesti/mediakortti

Ilmoitusmaksut Suomen
sileäkarvaiset noutajat ry:n tilille:
FI28 5620 0920 4247 50. Ilmoitusaineistot
osoitteeseen flattiviesti@flatti.net. Ilmoituksen
mukana tulee lähettää maksukuitti.

Flattiviestin ilmestymispäivät 2025
01/25 ilmestyy 27.2. - aineistopäivä 24.1.
02/25 ilmestyy 15.5. - aineistopäivä 11.4.
03/25 ilmestyy 25.9. - aineistopäivä 22.8.
01/25 ilmestyy 11.12. - aineistopäivä 7.11.

Aineisto-ohjeet:
Tekstiedostot doc/docx/rtf-muodossa.
Kuvat jpg/tif/pdf-muodossa, 300 dpi.
Matalaresoluutioiset kuvat menevät printissä
suttuisiksi, emmekä valitettavasti voi käyttää
niitä.

Painopaikka: Savion Kirjapaino Oy, Kerava

Toimitus huomauttaa, että artikkeleiden mielipiteet
ovat kirjoittajien omia, eivätkä välttämättä Suomen
sileäkarvaiset noutajat ry:n hallituksen tai toimituksen.
Flattiviestiin kirjoitetuissa jutuissa on aina oltava
kirjoittajan oikea nimi ja yhteystiedot, jotka pyydettyäessä
jäävät vain toimituksen tietoon. Artikkeleiden ja
kuvien osittainenkin lainaaminen ilman toimituksen ja
kirjoittajan lupaa on kielletty.

- 8
- 4 Puheenjohtajalta
 - 5 Puheenjohtajan resepti
 - 6 Syyskokouksen pöytäkirja
 - 8 Flatin kanssa: Sileäkarvainen
noutaja - monipuolinen
harrastuskaveri myös talvilajeissa
 - 12 Flatti talvisäässä
 - 14 Mäntän talvinomessa

Harrastuslajit

- 18 Muutoksia tulossa tokoon
- 20 FCI RALLY-TOKO -rallyyn
kansainväliset säännöt
- 22 Nappi - FI KVA-PKH Biehkän Huihai

MEJÄ

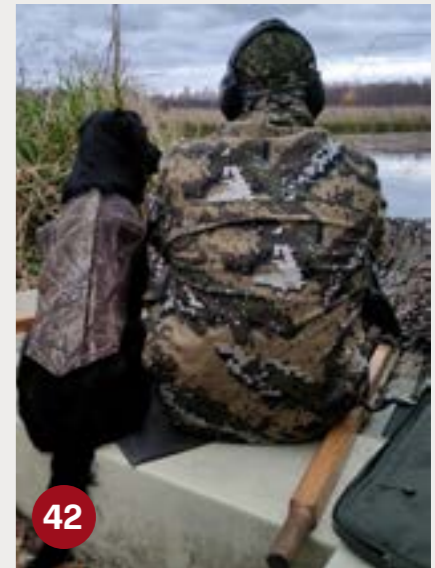
- 24 Ensikertalainen metsästyskoirien
jäljestämiskokeiden
Suomenmestaruudessa
- 26 Ruotsiin jälkikokeisiin, miksipä ei?

Terveys

- 27 DeepScanin kuulumiset kotimaisen
syöpätestin kehitystyöstä
- 28 Syöpähoidoissa flatin kanssa
- 30 Mikä on geneettinen
monimuotoisuus ja miksi se on
tärkeää?

NOME

- 32 Käytännön asioita harjoitus- ja
koeriistan pakastamisesta ja
sulattamisesta
- 34 Kokeisiin ja kilpailuihin tähtäävä
treenaaminen
- 38 Joka koiran pikkutreenit: Lelujen
kerääminen laatikkoon
- 42 Minun polkuni flattien pariin: Mikko
näki kauniin mustan koiran kadulla -
ja rakastui

- 42
- 46 Muistokirjoitus: Suomen
Noutajakoiraajärjestö ry:n
puheenjohtaja Kari Grönman
 - 47 Talkoolaisten kiitos kuluneesta
vuodesta
 - 48 Joulutervehdyksiä
 - 54 Kiertopalkintojen haku alkaa
 - 55 Tapahtumakalenteri
 - 56 Valoilmoitukset
 - 59 Vanhat ja Viisaat: Rocky on aina
iloinen Peter Pan, joka viihtyy
kuraajissa
 - 62 Flattikasvattajat
 - 63 Suomen sileäkarvaiset noutajat ry

Keep up the positive flattitude

VIISI VUOTTA loppuaan ja oma pestini rotujärjestön puheenjohtajana päättynyt vuodenvaihteessa. Haluan sydämestäni kiittää kaikkia niitä ihmisiä ja tahoja, joiden kanssa olen näiden vuosien aikana saanut tehdä yhteistyötä rakkaan rotumme ja parhaan ystävämme flatin hyväksi. Olen saanut olla mukana monessa upeasti järjestetyssä flattihenkisessä tapahtumassa, minulla on ollut mieleenpainuvia, antoisia ja liikuttavia-kin kohtaamisia ja polveilevia keskusteluja eri henkilöiden kanssa ja olen saanut paljon ystäviä tämän rakkaan noutajapolun varrelta. Kiitollisena luovutan puheenjohtajan nuijan eteenpäin ja toivotan onnea Miia Koskelle, joka yksimielisesti valittiin rotujärjestön puheenjohtajaksi 17. marraskuuta järjestetyssä syyskokouksessa. En kuitenkaan jää täysin pois rotujärjestön toiminnasta. Syyskokouksessa hallituksen esityksestä perustettiin Flattiviesti-lehdelle toimintakunta, jonka vetäjäksi, eli Flattiviestilehden päätoimittajaksi minut valittiin. Jatkan siis edelleen lehden toimittamista, mutta nyt hiukan eri kokoonpanolla ja mandaatilla. Flattiviesti siis uudistuu edelleen!

Rotujärjestölle vuonna 2020 luotu strategia on tullut elinkaarensa ehtopuolelle. Vuoden 2025 teemana on "keep up the positive flattitude" jonka päälinnämäisenä ajatuksena on yhteenvedon tekeminen rotujärjestön ensimmäisestä strategiasta ja sen toteutumisesta. Lisäksi rotujärjestön hallituksen pitää tulevan vuoden aikana työstää uutta strategiaa seuraavalle strategiakaudelle 2026-2030 ja tuoda laadittu uusi tai päivitetty rotujärjestön strategia syyskokoukseen jäsenistön hyväksyttäväksi.

Kiitän kaikkia rotujärjestön jäseniä, toimihenkilöitä, aktiiveja ja harrasta-

ja vuosien varrelta kaikesta avusta ja tuesta, jota olette osoittaneet niin rotujärjestön hallinnolle, kuin suoraan minulle puheenjohtajana. Tämän porukan kanssa on ihan parasta toimia! Toivon seuraajalleni lukemattomia yhtä hienoja kokemuksia puheenjohtajuudesta, joita itse olen saanut näiden yli seitsemän vuoden aikana kokea. Onnea ja menestystä Miialle uudessa vastuullisessa tehtävässä. #keep the positive flattitude!

Totuttuun tapaan ja perinteitä kunnioittaen julkaistaan vuoden viimeisessä Flattiviestin numerossa hyväksi havaittu resepti, joka tällä kertaa on rotujärjestön vastavalitun uuden puheenjohtajan Miian bravuuri!

” Olen saanut paljon ystäviä tämän rakkaan noutajapolun varrelta.

Tämän reseptin myötä toivotan kaikille rotujärjestön jäsenille ihanaa joulua! *FV*

Fegato alla veneziana

4 ANNOSTA / valmistusaika n. 40 minuuttia

Fegato alla veneziana valmistetaan Venetsiassa tyyppillisesti vasikan maksasta, mutta vuoristoalueella myös riistan maksaa käytetään vastaavasti sipuleiden, yrttien ja valkoviinin kera tarjottujen maksapihvien raaka-aineena. Kotikeittiössä raaka-aineeksi sopii myös aikuisen eläimen maksa, jos vasan maksaa tai vasikan maksaa ei ole saatavilla.

- maksaa n. 800g
- suolaa
- mustapippuria
- 3 - 4 isoa sipulia
- 4 rkl + 4 rkl voita
- 2 rkl + 2 rkl oliiviöljyä
- 20 salvianlehteä
- 1 sitruuna
- 10 oksaa lehtipersiljää
- 1½ - 2 dl valkoviiniä
- 1 tl sormisuolaa

Poista maksasta kalvot ja leikkaa maksa noin puolen sentin paksuisiksi pihveiksi. Mausta maksapihvit suolalla ja pippurilla, ja jätä maustumaan sipuleiden valmistamisen ajaksi.

Kuori ja leikkaa sipulit puoliksi, ja viipaloi puolitetut sipulit pituussuunnassa ohuiksi viipaleiksi.

Lämmitä paistinpannu keskilämmöllä. Lisää puolet voista ja puolet öljystä. Kun voi on sulanut, lisää pannulle salvia ja sipulit.

Paista sipuleita hitaasti, noin 20 minuuttia, muutaman kerran käännettäessä. Paras lopputulos tulee, kun sipuleiden antaa karamellisoitua rauhassa eikä sekoita niitä liikaa vaan kääntelee vain muutaman kerran.

Sipuleiden karamellisoituessa leikkaa sitruuna lohkoiksi ja hienonna lehtipersiljää.

Lisää pannulle karamellisoituneiden sipuleiden sekaan valkoviini ja sekoita hyvin, jotta rasva ja viini sekoittuvat

kermaisen oloiseksi kastikkeeksi. Siirrä sipulit kastikkeeseen erilliseen astiaan odottamaan maksapihvien kypsymistä.

Kuumenna pannua täydellä teholla ja lisää loppu voi sekä öljy. Aloita maksapihvien paistaminen. Pihvit tulee paistaa erissä ja pannusta on hyvä jättää ainakin kolmannes tyhjäksi, jotta pannu ei viilene paistamisen aikana. Ruskista pihvit hyvin, noin 2 minuuttia per puoli. Maksa saa jäädä keskeltä pinkiksi. Nosta valmiit pihvit tarjoilulautaselle.

Lusikoi sipulit maksapihvien päälle. Ripottele päälle sormisuolaa ja lehtipersiljää. Tarjoile sitruunalohkojen kera.

Vinkki: Italiassa fegato alla veneziana tarjoillaan usein polentan seurana, mutta yhtä hyvin lisukkeeksi sopii sitruunarisotto tai voin ja maidon sijaan pannesanilla todistettu perunamuusi - herkkä joka todellakin tekee perunamuusista juhlaversiön. *FV*

Aika 17.11.2024 klo 12.00
Paikka Etäkokous, Google Meets
Paikalla: 15 yhdistyksen jäsentä (LIITE 1)

1. Kokouksen avaus

Järjestön puheenjohtaja Mari Mamia avasi kokouksen klo 12.04

2. Kokouksen työjärjestyksen hyväksyminen

Ehdotettiin ja päätettiin lisätä esityslistaan kohdaksi 13. Kennelliiton valtuuston edustajien valinta, muut kohdat siirtyvät numerolla eteenpäin.

Työjärjestys hyväksyttiin tällä lisäyksellä.

3. Valitaan kokoukselle puheenjohtaja ja sihteeri

Ehdotettiin ja valittiin kokouksen puheenjohtajaksi Mari Mamia ja sihteeriksi Tanja Aunela.

4. Valitaan kaksi (2) pöytäkirjantarkastajaa

Ehdotettiin ja valittiin kokouksen pöytäkirjantarkastajiksi Markku Kastepohja ja Katja Virtanen.

5. Valitaan kaksi (2) äänenlaskijaa

Päätettiin, että kokouksen pöytäkirjantarkastajat toimivat tarvittaessa myös äänenlaskijoina.

6. Todetaan kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Kokous todettiin laillisesti kokoonkutsutuksi ja päätösvaltaiseksi. Osallistujalista on liitteenä.

7. Valitaan hallituksen puheenjohtaja seuraavaksi kalenterivuodeksi

Hallituksen puheenjohtajaksi vuodelle 2025 ehdotettiin ja valittiin Miia Koski.

8. Valitaan hallituksen varsinaiset jäsenet erovuorossa olevien tilalle sekä seuraavaksi kalenterivuodeksi kaksi (2) hallituksen varajäsentä.

Erovooroiset hallituksen jäsenet ovat Vesa Turunen, Henna Tuononen ja Miia Koski.

Ehdotettiin ja valittiin hallituksen jäseniksi seuraavalle kaksivuotiskaudelle (2025-2026) Tanja Aunela, Vesa Turunen ja Henna Tuononen.

Varajäseniksi vuodelle 2025 valittiin Markku Kastepohja ja Päivi Fadjukoff.

9. Valitaan kaksi (2) tilintarkastajaa ja heidän varajäsenensä

Ehdotettiin ja valittiin toiminnantarkastajiksi Pasi Kemppainen ja Kari Kallinen.
Varatoiminnantarkastajiksi ehdotettiin ja valittiin Laura Rajakallio ja Johanna Uosukainen.

10. Määrätään liittymismaksun, varsinaisen jäsenen sekä perhejäsenen jäsenmaksun suuruus seuraavalle kalenterivuodelle

Hyväksyttiin hallituksen esitys jäsenmaksuiksi kalenterivuodelle 2025

- Varsinainen jäsen 28€

- Perhejäsen 6€ (ei omaa lehteä)

- Pentuejäsen 10€

- Liittymismaksu 5€ (ei koske pentuejäseniä)

11. Päätetään tarvittavat toimikunnat ja valitaan niille puheenjohtajat

Hallituksen esittämien toimikuntien puheenjohtajiksi ehdotettiin ja valittiin

- Jalostustoimikunta: Kirsi Nieminen

- NOME-toimikunta: Heli Pitkäjärvi

- MEJÄ-toimikunta: Liisa Keränen

- Näyttelytoimikunta: Anni Vornanen

- Ulkomuototuomaritoimikunta: Riitta Niemelä

- Harrastuslajien toimikunta: Piritta Pärssinen

- Kasvattajatoimikunta: Marko Nikkonen

- Flattiviestin toimituskunta: Mari Mamia

12. Esitetään toimintasuunnitelma ja talousarvio seuraavalle toimintavuodelle 2025

Esitettiin ja hyväksyttiin järjestön talousarvio ja toimintasuunnitelma vuodelle 2025. (LIITE 2 ja 3)

Kirjataan, että kokouksessa esitettiin jalostustoimikunnalle toive jalostuspäivästä.

13. Valitaan edustajat Suomen Kennelliitto ry – Finska Kennelklubben rf:n kokouksiin kausille 2026-2028

Ehdotettiin ja valittiin edustajaksi Suomen Kennelliiton kokouksiin Mari Mamia ja hänen varaedustajakseen Miia Koski.

14. Käsitellään hallituksen tekemät esitykset ja aloitteet

- Esitys NOME tulokkaan -kiertopalkinnon sääntömuutoksesta (LIITE 4) -> Päätettiin hyväksyä kirjoitusvirheiden korjauksen jälkeen. Muutos astuu voimaan välittömästi.

15. Käsitellään jäsenten tekemät esitykset ja aloitteet

Ei ollut.

16. Käsitellään kokouksen hyväksymät muut asiat ottaen huomioon yhdistyslain 23§:n määräykset

Ei ollut.

17. Kokouksen päättäminen

Kokouksen puheenjohtaja Mari Mamia päätti kokouksen klo 12.59.

Mari Mamia
kokouksen puheenjohtaja

Tanja Aunela
kokouksen sihteeri

Katja Virtanen
pöytäkirjantarkastaja

Markku Kastepohja
pöytäkirjantarkastaja

Sileäkarvainen noutaja - monipuolinen harrastuskaveri myös talvilajeissa

Pari talvea sitten hurahdin koirahiihdon maailmaan. Silloin en vielä omistanut suksia, ja edellisestä hiihtokerrasta oli kulunut vuosia (taisi olla joskus ala-asteella). Kotoa löysin avopuolison liukulumikengät, jotka päätin ottaa alleni ja kokeilla pysynkö pystyssä. Hiihdin liukulumikengillä pari kertaa ensin ilman koiraa, että saan tuntumaa, sillä liukulumikengillä hiihtäminen on aika kömpelöä.

MUUTAMAN HIIHTOHARJOITTELUN jälkeen päätin varustaa koiran vetokuntoon ja ottaa hänet mukaan matkaan. Koska taloudessamme ei vielä tuolloin ollut sileäkarvaista noutajaa, seuraksi hiihtopolulle lähti lyhytkarvainen saksanseisoja Ruska (Usnavin Raani).

Ruska lähti hyvin luontaisesti vetämään, ja hänen eleistään näki, että hän nautti tästä uudesta lajista. Päätin siis jatkaa tätä upeaa talvista lajia Ruskan kanssa, josta nautti sekä omistaja että koira. Sinä jouluna Joulupukki toi minulle omat luisteluskukset, joilla pääsimme Ruskan kanssa oikealle ladulle kokeilemaan koirahiihtoa. Tähänastinen koirahiihto oli nimittäin rajoittunut omaan pihapiiriin.

Keväällä 2023 talouteemme kotiutui aikuinen sileäkarvainen noutaja narttu Star (Beauty Flatstar One Miracle). Star on luonteeltaan hyvin positiivinen ja yhteistyöhaluinen, joten talven tullessa

aikaisin viime vuonna, päätin kokeilla miten hän kiinnostuisi koirahiihdosta. Koska varusteet olivat tällä kertaan alusta asti kunnossa, minulla ei esiintynyt samanlaista alkujännitystä kuin Ruskan kanssa aloitellessa. Starin kohdalla vetoa ei tullut samalla tavalla luontaisesti kuin Ruskalla, vaan hän hakeutui ravaamaan sivulle. Lähdimme harjoittelemaan vetoa ensin pienissä pätkissä. Kun Starin veto alkoi tuntumaan luontevalta, otimme mukaan tempoharjoittelun. Hiihdimme vuoron perään ensin hitaammalla vauhdilla, jonka jälkeen nopeammalla vauhdilla. Tämän lisäksi kehuin Staria pienissäkin onnistumisissa, joista koiralle tuli hyvä ja onnistunut olo. Tämän hän ottaa mielessään mukaan seuraavalle hiihtokerralle.

Suksikauden ulkopuolella olemme harjoitelleet koirapyöräilyä. Näin olemme saaneet harjoitella vetoa myös

” Itse aloitin koirahiihdon ilman minkäänlaista aikaisempaa kokemusta, mutta laji kiinnosti.

kesäaikaan. Uskon tämän olevan hyvä motivaation lähde koiralle tulevaan hiihtokauteen.

” Koirahiihto on harrastuksena täydentänyt hyvin koirien osaamista, fyysistä kuntoa, sekä vireystilaa.

Koiran ei tarvitse osata ennestään vetää, se on joko luontaista tai ei. Mutta uskon että harjoittelulla, kannustamalla ja kehumalla, saadaan hyviä motivoituneita koirahiihtokoiria, lähtötilanteesta riippumatta.

Kaatuminen on luontainen osa tätä lajia. Itsekin olen kaatunut nenälleni monta kertaa. Tällaiset tilanteet, jotka aluksi ensin hiukan jännitti, eivät enää pelota, koska mukana ladulla on aivan uskomaton tsemppaaja. Onhan kyseessä tiimilaji, jossa sinä ja koira kannustatte toinen toisianne.

Koirahiihdossa ei ole ikärajaa, vaan se sopii kaikenikäisille aloittelijoille sekä ihmistypeille. Sekä koiran että ihmisen kunto kohenee hiihtokilometrien kertyessä.

Aloittelijan varustus:

- sukset ja sauvat
- koiralle vetovaljaat tai valjaat
- joustinhihna (pituus 2-2,8 m)
- juoksuvyö
- kakkapusseja
- herkkuja/lelu palkaksi onnistumisille.
- koiran tossut, jos koiralla on herkäät tassut
- takki koiralle, suorituksen jälkeen (yksilökohtainen)

Missä saa hiihtää koiran kanssa?

Asun itse pääkaupunkiseudulla, ja täällä on muutamia koiralatuja missä saa koiran kanssa hiihtää. Itse hiihdän nykyään omille maille tehdyille laduille, sekä mökillä Pohjois-Karjalassa. Kannattaa selvittää sallitut latuosuudet ja ajat aina etukäteen ennen ladulle menemistä koiran kanssa. Päivitetyt tiedot löytyvät tänä päivänä hyvin netistä, kannattaa katsoa ja tutustua.

Olen huomannut koirahiihdon suosion nousseen viime vuosina. Ladulla kannattaa siis varautua ja ottaa muut

hiihtäjät sekä koirat huomioon. Koiran tarpeet tulee aina kerätä pois ladun varrelta. Koirahiihtoladulla on yleensä sallittua hiihtää myös ilman koiraa.

Odotuksia tulevalle talvelle

Kokemusta koirahiihdosta on nyt kertynyt kolme vuotta, ja tykkään siitä paljon edelleen. Minulle on tärkeää, että laji nimenomaan pysyy harrastustasolla. En usko, että lähdän kilpailemaan lajissa koirien kanssa.

Odotan innolla jo talvea ja lunta, jotta pääsisimme sekä Starin että Ruskan kanssa kokeilemaan parivaljakkohiihtoa. Kesällä koirat pääsivät kokeilemaan parivaljakkovettoa pyörän edessä. Yhteisveto onnistui oikein hyvin, vaikka ovatkin eri rotua, ja rakenteeltaan erilaisia, mutta luonteet kohtaavat hyvin. Molemmat pääsevät tietenkin myös yksitellen harjoittelemaan.

Koirien päätyö on käytännön metsästys. Mielestäni koirahiihto on harrastuksena täydentänyt hyvin koirien osaamista, fyysistä kuntoa, sekä vireystilaa. Koiran mieli pysyy virkeänä ja yhteistyö paranee.

Nähdään hiihtoladulla! *FV*

Kuinka päästä alkuun

Itse aloitin koirahiihdon ilman minkäänlaista aikaisempaa kokemusta, mutta laji kiinnosti. Kannustan kaikkia vähänkin lajista kiinnostuneita lähtemään rohkeasti kokeilemaan. Jos ei suksia vielä varaston perältä löydy, ehti niitä vielä jouluksi Joulupukilta toivoa (toimi ainakin minulla).

Jos mietit, onko sinulla oikea rotu koirahiihtoon, on vastaus kyllä. Tämän

lajin hienous on se, että se sopii niin pienille kuin myös suurille koiraroduille. Pääasia on, että sinä ja koirasi nautitte lajista yhdessä. Itse olen harjoittanut koirahiihtoa kahden eri rodun kanssa (lyhytkarvainen saksanseisoja ja sileäkarvainen noutaja), jonka seurauksena hiihto on näyttänyt hyvinkin erilaiselta. On ollut hauska seurata, miten kahden rodun vetotyö eroaa toisistaan ja miten se vaikuttaa omaan hiihtoon.

Flatti talvisäässä

Flatti ei ole herkimmästä päästä kärsimään pakkasesta, rotumme on kuitenkin tarkoitettu noutamaan riistaa vedestä ja niiden turkki suojaa hyvin myös kylmyydeltä sekä tuulelta, joka luonnollisesti lisää pakkasen purevuutta.

ULKOILUN AIKANA kovilla pakkasilla on syytä tarkkailla, paleltaako koira. Merkkejä palelemisesta ovat täriseminen, kyyry asento, hännän roikottaminen tai vikinä. Koira voi olla haluton liikkumaan tai liikkua jäykästi, vetää kotiinpäin, ravistella itseään, ontua tai nostella tassujaan.

Ulos talvipakkaseen

Flatin kanssa lenkille voi kuitenkin talviaikanakin suunnata hyvillä mielin, kunhan ulkoilun pituudessa ja lenkille varustautumisessa otetaan sää huomioon. Paukkupakkasilla lenkkeilyä kannattaa suosia päiväsaikaan, jolloin keli on lämpimin. Pitkäaikainen oleskelu voi altistaa koiran jopa alilämpöisyy-

delle. Paukkupakkasilla voi myös tehdä useamman hieman lyhyemmän lenkin. Kylmällä ilmalla koiran on hyvä pysyä liikkeessä, jolloin sen lihakset tuottavat lämpöä ja ehkäisevät palelemista sekä alilämpöisyyttä. Kesällä koira ei pidä jättää paahtumaan autoon, talvella puolestaan on syytä välttää eläimen paleltumista pakkaskelillä nopeasti jäähtyvissä autossa.

Ääreisverenkierron alueet herkimmät paleltumiselle

Koirallakin paleltumavaarassa ovat kehon ääriosat; raajat, hännänpää, kivekset ja korvat. Näissä on usein huonompi verenkierto sekä niukempi karvapeite, joten ne ovat alttiimpia palel-

tumille. Koiran turkinhoito on tärkeää, jotta se toimii hyvin lämmöneristeenä. Kun koira harjaa säännöllisesti, sen turkki säilyttää paremmin lämmöneristyskykynsä.

Märkä turkki ei suojaa pakkasessa

Mikäli flatti sattuu pulahtamaan pakkasäässä uimaan tai turkki kastuu vaikkapa nuoskalumesta, on hyvä muistaa märän turkin altistavan koiran palelemiselle. Myöskään pesun jälkeen koira ei ole hyvä ulkoiluttaa ennen kuin turkki on kuivunut.

Terve iho suojaa kylmältä

Terve ja hyvinvoiva iho on myös tärkeä suoja kylmyyttä vastaan. Kuiva ja

rikkoutunut iho on alttiimpi kylmyydelle. Ihon hyvinvointia voi tukea laadukkaalla ruualla ja riittäväillä hyvillä rasvahoilla, joita saa esimerkiksi kalaöljystä. Samoin tassut ovat kovilla talviaikaan. Jos polkuanturat ovat kuivat ja halkeilevat, hiekoitushiekkaa ja suola pääsevät tunkeutumaan halkeamiin ja voivat aiheuttaa kipua. Jos tuntuu, että flattia paleltaa, ulkoillessa voi käyttää takkia ja/tai tossuja. Tassuja voi suojata myös rasvaamalla.

Tilastollisesti vuoden kylmin kuu-kausi on helmikuu, paukkupakkasia toki voi esiintyä milloin vain talvikuukausina. Myös flattien kanssa on hyvä varautua kylmiin keleihin. *FV*

Ensiapu, mikäli talvi yllättää flatin

Hypotermia eli alilämpöisyys:

Oireet: ruumiinlämpötila alle 32 astetta, voimakas kokoaikainen tärinä tai hiipuva tärinä, vaaleat tai sinertävät limakalvot, jääkylmät tassut, korvat ja häntä, hidas hengitys, heikko pulssi, veltto ja väsynyt olemus

Ensiapu: koira tuodaan sisätiloihin, ruumiinlämpötilaa yritetään nostaa varovasti käärimällä koira huopiiin ja laittamalla näiden väliin haaleita kuumavesipulloja. Koiran lämpötilaa on hyvä seurata peräsuolesta kuumemittarin avulla. On myös varmistettava, että koira pystyy hengittämään huopien alla. Koira voidaan hieroa varovasti ja näin tehostaa verenkiertoa. Koiralle voidaan tarjota lämmikkeeksi hieman kädenlämpöistä lämpimämpää lientä juotavaksi.

Milloin eläinlääkäriin? Jos koiran ruumiinlämpöä ei saada nousemaan tai sille alkaa tulla vakavia oireita, kuten tajuttomuutta, voimakasta lihasjäykkyyttä tai hyvin hidasta tai lähes puuttuvaa hengitystä, suunnataan koiran kanssa eläinlääkäriin. Matkan aikana on tärkeä pitää koira lämpimänä esimerkiksi huopien ja haaleiden kuumavesipullojen

avulla. Hoitamattomana koiran alilämpöisyys voi johtaa koomaan ja kuolemaan.

Paleltuma:

Oireet: voimakkaasti punoitava iho ulkoilun jälkeen eikä väri palaudu nopeasti normaaliksi sisätiloissa, paleltunut ihoalue alkaa myös sinertämään ja turpoamaan tai muuttua valkoiseksi ja tunnottomaksi, iho voi tuntua kovalta

Ensiapu: paleltunutta aluetta lämmitetään haalealla, noin 30-40 asteisella vedellä tai haalealla kuumavesipullolla puolisen tuntia. Paleltumaa ei tule hieroa tai hantata.

Milloin eläinlääkäriin? Mikäli paleltunut alue on iso eikä iho palaudu tunnissa normaalin väriksi tai koira on selvästi kivulias, esimerkiksi nuolee tai raapii paleltunutta aluetta. Eläinlääkäristä koira saa kipulääkettä sekä paleltuman hoitoon tarkoitettuja voiteita. Eläinlääkäriin on lähdettävä myös, jos iho alkaa mustumaan paleltumisen jälkeisinä päivinä - tällöin kyseessä on vakavampi vaurio.

Mäntän talvinomessa

TALVINOME ON Mäntän Seudun Nuuskujen järjestämä vuosittainen noutajien epävirallinen koe, jonka keskuspaikkana on Matkailutila Surkeenjärvi. Se on tapahtuma, jossa noutajaihmiset käyvät koiriensä kanssa “katsastamassa kisa-kunnon” ennen virallisia kokeita.

Riitta Koivisto (kennel Korven Akan) on ollut Talvinomen järjestäjänä mukana jo 2000-luvun alusta lähtien. Mäntän Seudun Nuuskut järjestivät ensimmäisen Talvinomen vuonna 1986 yhdistyksen jäsenten välisenä kilpailuna. Osallistujia oli 10 koirakkoa. Pian huomattiin, että mukaan olisi mielellään tulossa muitakin harrastajia. Tapahtuman vuosi vuodelta laajennuttua oli vuonna -92 osallistujia jo noin 90. Siitä lähtien keskimääräinen osallistujamäärä on pysynyt suunnilleen samoissa luvuissa.

“Haluamme, että hyvä yhteishenki ja yhdessä tekeminen ovat edelleen tärkeintä Talvinomessa. Ja myös se, että kaikki harrastajat rodusta ja linjasta riippumatta ovat tervetulleita. Tänäkin vuonna kaikki noutajarodut olivat edustettuina.” kertoo Riitta.

Ensi vuoden koe löytyy jo SNJ:n koekalenterista. Alustavan suunnitelman mukaan tapahtuma järjestetään 22.-23.3.2025.

Koe on yksilökoe, mutta viikonlopun kisaan on mahdollista myös koota kolmen koirakon joukkue. Joukkueen koirakot voivat osallistua mihin tahansa koeluokkaan.

Suomen sileäkarvaiset noutajat ry ilmoittaa joukkueen hausta somekanavillaan helmikuussa.

On aina toivottavaa ja hienoa, että noutajien kokeissa ja tapahtumissa rotumme olisi hyvin edustettuna. Tällaisissa tilaisuuksissa yhdistys maksaa joukkueen jäsenten osallistumismaksun.

Ilmoittaudu rohkeasti mukaan kivaan tapahtumaan! Koesuoritusten lisäksi tapahtumassa saa hyvää kokemusta ja harjoitusta koiran kanssa odottelusta ja hengailusta ympäristössä, jossa on pal-

jon muita koiria, riista tuoksuu nenään ja kuuluu laukauksia ja pillitystä.

Tässä kokemuksiamme vuoden 2024 Mäntän talvinomesta

Vuoden 2024 Talvinome suoritettiin poikkeuksellisen lumisessa maastossa huhtikuun lopussa. Järjestäjät olivat talloneet polkuja liikkumisen mahdollistamiseksi metsässä ja suunnitelleet mielenkiintoiset kivat tehtävät koirakoille.

Lauantaina 23.4. oli Alo-luokan koe, joka suoritettiin dameilla. Sunnuntaina vuorossa oli Alo-luokan koe riistoilla (fasaanit) sekä Avo-luokan koe dameilla.

Yhdistyksen joukkueessa “Flattikerho” starttasivat:

Virpi Järvinen ja Seve, Rusty Rebel’s That,s A Deal -Alo-luokka riista

Arto Kankkonen ja Roope, Oak Barrel’s Asko Aaltonen -Avo-luokka

Nina Onufriew ja Tuisku, Noblemate Snowflake -Avo-luokka

Alo-luokan koe, Virpi Järvinen
Alo-luokan koe oli jaettu kahdelle tuomarille, joista hakuosuuden tuomari Tuula Svan ja markkeeraus/ohjaus-osuuden Niina Parviainen.

Koe alkoi haulla. Vahvan lumikerroksen peittämälle metsäalueelle oli viety viisi fasaania. Hakualueelle oli talleantunut muutamia polkuja, joita pitkin koira pääsi etenemään. Tuomari kutsui koirakon lähetyspaikalle ja kertoi osuuden kulun. Aikaa hakutyöhön oli kolme minuuttia ja kello käynnistettiin, kun koira lähetettiin ensimmäisen kerran alueelle. Siitä sai omaan tahtiin lähettää koiran töihin. Kun kolme minuuttia tuli täyteen, kutsuttiin koira pois alueelta. Haun jälkeen siirryttiin markkeerauspaikan tuntumaan odottamaan omaa vuoroa.

Markkeeraukset suoritettiin fasaanilla kahtena ykkösmerkerauksena, ensin suoraan ylämäkeen ja sitten vasemmalle viistoon alamäkeen. Matkat olivat noin 30 metriä. Ensin kuului sorsapilli, jolla herätettiin koiran huomio,

sitten tuli laukaus ja heitto. Koiran sai halutessaan pitää noutajaotteessa, mutta tämä olisi laskenut vähän pisteitä. Tuomari antoi kosketuksella olkapäähän luvan lähettää koira noutoon. Kun ensimmäinen nouto oli suoritettu, käännyttiin toiselle markkeeraukselle ja taas tuli ränkätyks, laukaus ja heitto. Samalla kun koira nouti toista markkeerausta, piilotettiin ohjausfasaani ensimmäisen markkeerauksen alueelle. Kun koira oli palauttanut markkeerauslinnun, lähetettiin se linjalle ylös mäkeen.

Avo-luokan koe, Nina Onufriew

Koe suoritettiin parityönä metsämaastossa. Kokeen tuomari Riitta Koivisto kutsui vuorossa olevan parin suorituspaikalle. Toinen koirista asetettiin passiin kuusikon taakse ja vuoronume-

roltaan ensimmäinen koirakko pääsi suorittamaan ohjaustehtävän. Maasto oli vielä vahvassa lumipeitteessä ja metsään oli tampattu lähetyspaikka ja jonkinlainen kulkureittiä koirille. Koira lähetettiin rinnettä viistosti eteenpäin linjalle, josta dami löytyi kuusen oksien alta. Paikka oli merkitty kreppinauhalla, jolloin ohjaaja voi pillillä käyttäen ohjata koira tarvittaessa.

Ensimmäisen noudon jälkeen koira lähetettiin hakemaan toinen dami, joka oli muutaman metrin kauempana ja ylempänä rinteessä. Kokeen avustaja/ ampuja seiso suorituspaikkaan nähden alempana rinteessä ja se saattoi olla koirille häiritsevänä tekijänä, mutta kuuluu tehtävien luonteeseen ja "metsästyslanteeseen".

Noutojen jälkeen koirakot vaihtoivat paikkaa. Passissa ollessa on tarkoitus, että koira malttaa ja kestää äänitelemättä toisen koiran suorituksen ja ohjaajan pillitykset. Molempien koirien suoriututtua tehtävistä tuomari antoi lyhyen palautteen koirakoiden suoriutumisesta.

Seuraavaksi siirryttiin koiria kytkemättä seuruuttaen toiselle lähetyspaikalle. Molemmille osoitettiin omat lähetyspaikat pienellä tallatulla alueella mäen päällä. Koirat istuivat ohjaajan sivulla ja rinteessä olevat avustajat ampuivat ja heittivät markkeeraukset alas rinteeseen kumpareiseen metsämaastoon. Toinen koira odotti ohjaajan vieressä toisen noutaessa. Tämän jälkeen koirakot vaihtoivat paikkaa ja suoritettiin sama tehtävä uudestaan.

” Ilmoittaudu rohkeasti mukaan kivaan tapahtumaan!

Noutojen jälkeen koirat kytettiin ja kuunneltiin tuomarin arvio ja ystävällisen lempeä palaute tehtävien sujumisesta.

Päivän päätteeksi oli palkintojenjakotilaisuus, jossa osallistujille jaettiin arvostelulomakkeet ja pienet kannus-

Haluatko mukaan?

Rotujärjestö pyrkiin lähettämään vuosittain joukkueet Mäntän Talvinome-, Pirkan Damit- ja Joukkue-WT -tapahtumiin. Mikäli

kiinnostuit osallistumaan johonkin näistä epävirallisista tapahtumista, ota yhteyttä NOME-toimikuntaan nome@flatti.net

tusherkut koirille. Molemmista luokista palkittiin pisteiden perusteella neljä parasta koirakkoa. Joukkuekisa ratkesi koirakoiden yhteispisteiden perusteella.

Arvostelulomakkeissa oli pisteytettynä ohjaus, markkeeraus, työskentelyhalu-tehokkuus ja yhteistyö.

Joukkuekisassa yhdistyksen "Flattikerho" -joukkue saavutti yhteispistein 97,75 sijan 5/20.

Ei huono! **FV**

Muutoksia tulossa tokoon

Toko-kokeisiin on tulossa pieniä muutoksia todennäköisesti vuoden 2025 alussa. Saman vuoden alussa tulevat FCI:ssä voimaan uudet kansainväliset tottelevaisuuskokeiden säännöt, joihin Suomenkin muutokset pohjautuvat. Kokeiden sääntöjä tarkastellaan ja muokataan tarpeen mukaan noin viiden vuoden välein eli siksi näitä käsitellään ”taas”.

KANSAINVÄLISET SÄÄNNÖT. Kansainväliset tottelevaisuuskokeiden säännöt ovat säännöt, joita noudatetaan useissa FCI-maissa joko suoraan sellaisenaan tai muokattuina. Esimerkiksi Suomessa näitä on käytetty hieman muokattuina (ns. kansalliset toko-säännöt). Kansainvälisissä tottelevaisuuskokeissa noudatetaan näitä KV-sääntöjä. Tällainen on tilanne ollut aina eli jos Suomessakin pidetään KV-tokokoe, ovat siellä nämä KV-säännöt voimassa.

Tällä kertaa mitään suurempia muutoksia ei KV-sääntöihin ole tehty, joten uusia liikkeitä ei tarvitse opetella. Vanhoihin liikkeisiin on tehty hienosäätöä, muokattu yksityiskohtia esim. liikkeiden suorittamisesta sekä jotain muita muutoksia.

Hyppyesteet

Suurin muutos kaikissa luokissa on se, että umpinainen este poistuu ja käytössä on vain avonainen hyppyeste (rimaeste). Tämä koskee kaikkia luokkia, joten voitaja- ja erikoisvoittajaluokissa pitää olla kaksi avonaista estettä. Avoimen luokan hyppynouto tehdään siis tulevaisuudessa myös rimaesteellä.

Noutoesineet

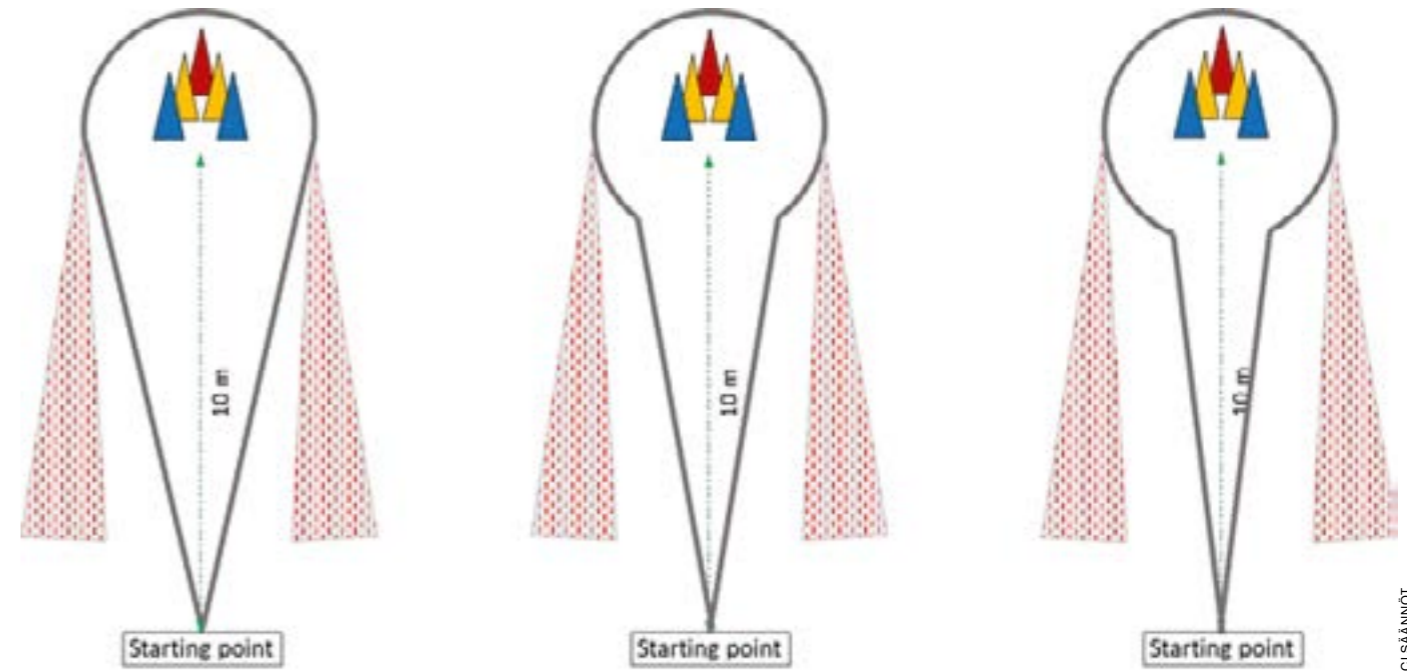
Noutoesineiden ulkonäköä on täsmennetty siten, että niiden pitää olla laippojen osalta samanlaiset. Tämä koskee laippojen värityksiä ja kuviointeja, joiden pitää olla yhteneväiset keskenään. Esim. jos koiran nimi on kaiverrettu yhteen noutokapulaan, pitää se kaivertaa kaikkiin tai jättää ko. kapula käyt-

tämättä. Samanlaisuus koskee ylempiä luokkia, joissa käytetään 2–3 kapulaa erilaisissa noudoissa.

Kiertäminen ja kartiot

Kiertämisliikkeissä kartioiden (tai KV-säännöissä mainitun ”tynnyrin”) koon tulee olla minimissään 40–50 cm (ennen koon tuli olla NOIN 40–50 cm). Kartioiden peittämän pinta-alan kokoa on muutettu: ennen sen piti olla vähintään 0,4–0,5 m², nyt ala on noin 0,4–0,5 m². Leveys-syvyysuunnassa koko oli aiemmin 70–80 cm x 70–80 cm ja tulevaisuudessa se on 60–80 cm x 60–80 cm. Eli kierrettävä kokonaisuus voi olla jatkossa mahdollisesti hieman pienempi.

Kartioiden kiertämisestä on tehty kuvia, joissa esitetään, millaiset kier-

Kaikki nämä koiran reitit ovat hyviä, kun ne ovat symmetrisiä, etäisyys kartioihin sopiva ja koira tähtää paluussa kierrosta kohti keskilinjaa. Varjostettu alue kartioiden vasemmalla tai oikealla puolella on alue, joka ei ole suotava – niissä koiralla on fokus vasemmalle tai oikealle. Pistemenetys näissä on ½-1 pistettä, jos koira jommassa kummassa suunnassa kaartaa tälle alueelle. Jos suuntautuminen on hyvin voimakasta, pistemenetys voi olla 1-2.

FCI SÄÄNNÖT

tämiset ovat sallittuja. Liian tiukka kartioiden kiertäminen on muuttunut ja nyt koiran kartioiden kiertämisen liian tiukan kierron raja on 5–10 cm keskikoisille koirille. Eli koirat saavat kiertää kartioita nyt hieman tiiviimmin kuin aikaisemmin.

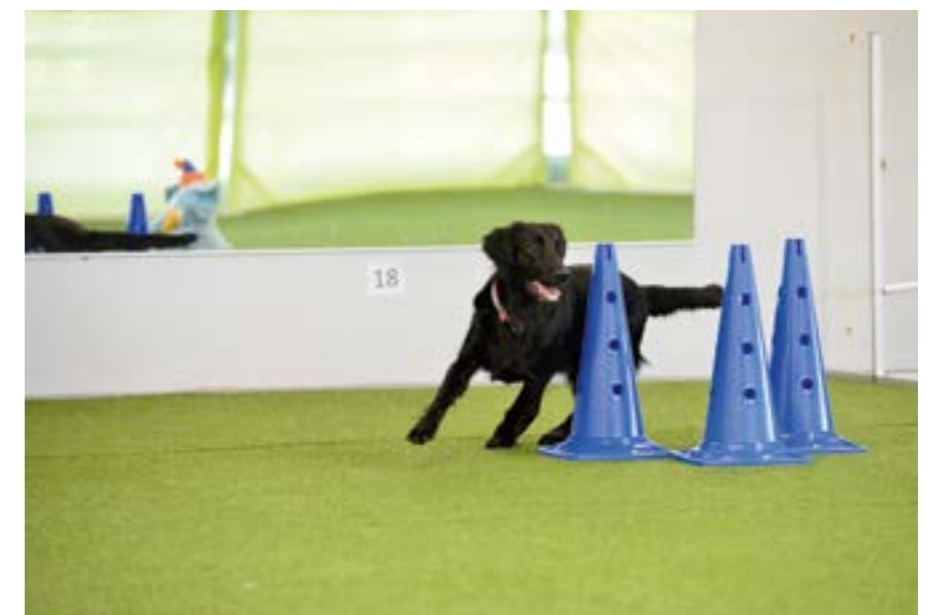
Seuraaminen

Seuraamisessa ei enää lue katsekontaktista (The dog can look at the handler and *keep eye contact*), vaan siinä puhutaan ”engagement” (The dog can look at the handler and *show engagement*). Ajatus lienee kuitenkin jonkinlaisen kontaktin (yhteistyön) kannalla, mutta sen ei tarvitse olla silmiin.

Koiran ja ohjaajan välisestä etäisyydestä ei enää sanota kuten ennen eli että etäisyyden pitäisi olla selkeä. Tästä voisi tehdä varovaisen tulkinnan, että tiiviimpi seuraaminen ei ole enää samaan tapaan virhe kuin aiemmin, koska koira saa olla tiivis, kunhan se ei koske ohjaajaa, estä ohjaajaa tai nojaa ohjaajaan. Muiksi virheiksi seuraamisessa mainitaan mm. jääminen jälkeen tai kaukana seuraaminen.

Käsimerkit

Käsimerkkien käyttöä on täsmennetty ruudussa: jos koira joudutaan lisäohjaamaan ruutuun menossa (kun koira on kaukana ohjaajasta), saa ohjauksessa käskyn lisäksi käyttää vain yhtä kättä.

Kun koira käsketään seisomaan ja/tai maahan, saa käsimerkissä käyttää joko yhtä tai kahta kättä (ennen tässä oli vain yksi käsi). Samoin ohjatussa noudossa saa käyttää ohjauksissa vain yhtä kättä suullisten käskyjen yhteydessä.

Suunnitellut Suomen muutokset

Suomeen on suunniteltu samantyyppiset muutokset, koska yhteneväisyys helpottaa mm. kilpailemista ulkomailla. Lisäksi meille on suunniteltu muutoksia

liikkeiden etäisyyksissä pienten koirien kohdalla. Taustalla on se, että pienten koirien on hankala nähdä ja hahmottaa asioita matalalta katsottaessa. Tällöin pienet etäisyyden muutokset antavat koiralle mahdollisuuden nähdä esim. noutoesineet samaan tapaan kuin korkeammalta katsova koira näkee ne. Muutokset Suomen säännöissä ja ohjeissa tulevat todennäköisesti voimaan vuoden 2025 alussa/aikana. **FV**

FCI RALLY-TOKO – rallyyn kansainväliset säännöt

Rally-toko on edennyt nopealla tahdilla todella suosituksi lajiksi Suomessa. Samaa näkyy muuallakin maailmassa. Viralliseksi laji tuli Suomessa 1.5.2014 ja nyt lajissa on jo pidetty pohjoismaisia mestaruuskilpailuja. Ensimmäiset MM-kilpailut järjestettiin Liedossa syyskuun lopussa eli vauhti kohti kansainvälisyyttä on ollut hurja.

YLEISTÄ EROISTA KV-sääntöjen ja Suomen sääntöjen välillä.

KV-säännöt ovat suunniteltu ylimmän luokan koirakoille eli tehtävät, radan pituus ym. ovat suunniteltu jo osaaville

koirakoille. Samoin näitä sääntöjä käytetään kansainvälisissä arvokilpailuissa.

Perusidea pysyy samana: koirakko tekee erilaisia tehtäviä radalla ja pyrkii olemaan saamatta pistevähennyksiä.

Koiran tulos voi olla erinomainen (90-100 pistettä), erittäin hyvä (80-89,99 pistettä), hyvä (70-79,99 pistettä) tai hylätty (0-69,99 pistettä). Suomessa tällaisia sanallisia arviointeja ei ole. Lisäksi

LOOP RIGHT

SILMUKKA OIKEAAN: Koirakko tekee yhdessä tiiviin käännöksen oikealle (silmutta) ylittäen saapumislinjansa. Käännöksen kulman pitää olla 180° ja 270° välillä.

Mitä pitemmälle tehtävissä mennään, sitä moniosaisemmiksi tehtävät muuttuvat. Esim. kahden pisteen tehtävistä käännöstehtävä nro 203.

valionarvoon vaaditaan vähintään 95 pistettä kun KV-säännöissä raja on 90 pistettä. Pistevähennykset ovat 1, 3, 5 tai 10 pistettä.

Ratasuoritus alkaa koiran ollessa kytkemättömänä. Koira voi olla ohjaajan vasemmalla tai oikealla puolella kehään tullessaan ja aloittaessaan radan (meillä radalle voi tulla kytketyn koiran kanssa kummin vain, aloituksessa koira on aina vasemmalla). Ohjaaja saa käyttää sekä käsi- että vartaloapuja koiraa ohjatesaan. Tämä on erilaista meidän ylempiin luokkiin verrattuna, eli ohjausta on KV-puolella selvästi enemmän kuin meillä.

Tehtävät

Eri tehtäville on määritelty erilaiset suoritusalueet A-D ja ne poikkeavat meidän ohjeistamme. Tehtäviä on myös arvotettu 1-4 pisteen tehtäviksi riippuen niiden vaikeudesta. Osa tehtävistä on samanlaisia kuin meillä, mutta jo yhden pisteen tehtävissä on meille tuntemattomia tehtäviä, esim. silmutta oikeaan.

Kolmen pisteen tehtävissä mukaan tulee koiran kutsuminen luokse, jos sitä ennen on tehty jättöliikkeen sisältä tehtävä (esim. 319 istu, seiso, jatka eteenpäin). Neljän pisteen tehtävissä on paikalla kääntymisiä, joissa koira tekee seisomista, istumista ja maahanmenoa. Samoin käännöksiin tulee mukaan kartion kiertämisiä (esim. 418). Lisäksi koiran pitää joissakin tehtävissä työskennellä kauempana ohjaajasta.

Vaihtelevuutta ja vauhtia

KV-sääntöjen tehtävissä on hieman enemmän monimutkaisuutta, kun koira työskentelee myös kauempana ohjaajasta, tekee luoksetuloja ja erilaisia asennonvaihtoja ohjaajan vieressä kääntyen. Samoin sivuaskleita eri paikoissa on enemmän, mikä edellyttää koiralta hyvää kropanhallintaa. Hitusen hankalampia tehtäviä kompensoi se, että ohjaaja saa käyttää sekä käsi- että vartaloa, jolloin koiran ohjaaminen helpottuu. Tulevaisuudessa meilläkin tehdään enemmän näiden tehtävien mukaista kouluttamista, jos kansalliset säännöt ja tehtävät alkavat mukautua KV-sääntöihin. **FV**

DOUBLE 180° TURN LEFT THEN RIGHT

2 x 180° KÄÄNNÖS, VASEMMALLE, SITTEN OIKEALLE: Koirakko tekee yhdessä tiiviin 180° käännöksen vasemmalle ja liikkuu vastakkaiseen suuntaan. 1-2 m jälkeen koirakko tekee tiiviin 180° käännöksen oikealle ja liike jatkuu samaan suuntaan kuin ennen tehtävää.

90° TURN RIGHT AROUND CONE

90° OIKEAAN KARTION YMPÄRI (oikea seuraamispuoli). Liikkeestä, ennen kuin ollaan kyltillä, ohjaaja lähettää koiran kiertämään kartion, joka on 1-2 m päässä kyltin takana. Koiran tulee selvästi olla aloittanut lähestyminen kartiolle ennen kuin ohjaaja on kyltin kohdalla. Koira kiertää kartion vastapäivään sillä aikaa kun ohjaaja kääntyy 90° oikeaan ennen kartiota. Ohjaaja saa hidastaa, kun koira kiertää kartiota. Tehtävä päättyy koiran seuratussa vasemmalla puolella. Seuraamispuoli on vaihtunut. Koira palaa vasemmalle seuraamispuolelle.

Nappi – FI KVA-PKH Biehkan Huihai

Nappi, viralliselta nimeltään Biehkan Huihai, on nyt 5-vuotias flatti, joka on saavuttanut käyttövalion arvon kansallisessa palveluskoirien hakukokeessa A-tottelevaisuudella. Ensimmäisenä haluan kiittää meidän hakuryhmäämme ja kaikkia jotka ovat meidän kanssa treenanneet, sekä kiitos tietysti kasvattajalle hienosta pennusta, jolla on palikat kohdallaan.

HAKUKOKEESEEN KUULUU kolme osaluuetta, henkilöetsintä, esine-etsintä sekä tottelevaisuusosio. Napin kanssa on harrastettu pennusta lähtien monipuolisesti PK-lajeja, rodunomaisia lajeja (nome ja WT) sekä tokoa. Haku valikoitui lajiksi oman innostukseni vuoksi, sillä olen harrastanut hakua tavoitteellisesti myös edellisten koirieni kanssa.

Napin paras puoli on sen mukava ja leppoisa luonne, se on oikea Mr. Darcy. Nappi on sosiaalinen koira, jonka kanssa arki on helppoa ja harrastaminen mukavaa. Hakukoirana Napin vahvuuksia ovat luotettavuus ja helppo ohjattavuus, mutta myös sinnikkyys. Nappi ei jätä tehtävää kesken. Arjessa Nappi on hyvin helppo, mutta toivoisin sen joskus näyttävän intonsa myös kotona – se ei ole ensimmäisenä ryntäämässä sohvanurkalta treeneihin.

Olen treenannut hakua koko harrastusurani ajan Porvoon Palveluskoirat-yhdistyksessä, jonka kautta meillä on mahdollisuus treenata eri maastoissa Porvoon alueella. Hakuryhmämme on ollut pitkään yhdessä, vaikka kokoonpano vaihtelee. Parasta on samanhenkiset treenikaverit, jotka ymmärtävät toisiaan ja tuntevat toisensa vuosien jälkeen. Pikkupentuna Nappi oli mukana seuralaisena metsässä ja kun jalat vähän kasvoivat pääsi mukaan varsinaisiin treeneihin. Napin kanssa hakua on treenattu viikoittain aktiivikaudella, lisäksi tottelevaisuustreenit ja esineruututreenit erikseen. Talvikaudella ja syksyllä hakutreenijä on harvakseltaan tai ei ollenkaan, riippuen säätilasta (lumi ja pakkas) ja metsästyksestä.

Napin koeura alkoi 19.7.2023 Kärkölässä HK1 tuloksella. Samana vuonna saimme HK2 ja HK3, 1.tuloksella. Koeura jatkuu tänä vuonna, jolloin osallistuimme

” Napin paras puoli on sen mukava ja leppoisa luonne, se on oikea Mr. Darcy.

pariin kokeeseen keväällä sekä PK SM-kisoihin Hämeenlinnassa ilman tuloksia. Syksyn kahdessa kokeessa saimme kaivatut ykköstulokset. KVA-arvo saavutettiin lopulta kahdeksalla

kokeella. Näyttelystä Nappi on saanut H:n koska se on vähän liian korkea eikä ihan niin runsas turkiltaan, kun pitäisi.

Voin suositella PK-hakua flatille, koska ne ovat helposti motivoitavissa ja avoimia ihmisiä kohtaan. Flatti on myös mielestäni helppo kouluttaa tottelevaisuusosuuteen, koska ne ovat ahneita, pitävät leikkimisestä ja haluavat treenata. PK-haku on lajina sellainen, että maastossa kuluu joka treenissä tunteja, koska haku perustuu ajatukseen “maalimies kouluttaa koira”. Toisin sanoen, toimit myös treeniryhmäsi koirille maaliemienä ja kannat vastuusi muiden

edistymisestä. Tässä on tärkeää osata kommunikoida ja olla valmis keskusteluun.

Napin kanssa tulevaisuuden tavoitteena on keskittyä rodunomaisiin lajeihin ja metsäjälkeen sekä toivotavasti osallistua PK SM-kisoihin ensi vuonna haussa. Loppukausi keskitytään myös metsästyksen, joka on meidän molempien mielestä parasta ajanvietettä yhdessä. Nappi on osoittautunut olevansa varsin oiva metsästyskoira kaiken muun harrastamisen lisäksi. **FV**

Ensikertalainen metsästyskoirien jäljestämiskokeiden Suomen mestaruudessa

Metsästyskoirien jäljestämiskokeen Suomen mestaruuskokeen tarkoitus on edistää jäljestävien koirien koulutusta ja lisätä, sekä laajentaa rotukohtaisesti harrastajien määrää. Suomen mestaruuskoe muodostuu kahdesta koepäivästä, karsinnasta ja finaalista. Karsintakokeeseen osallistuvat kaikkien yhdeksäntoista kennelpiirien valitut edustajat, yleensä piirinmestarit. Karsintakokeessa kuusi parhaiten sijoittunutta koiraa etenee seuraavan päivän finaalkokeeseen, johon osallistuu myös edellisen vuoden jäljestysmestari. Sileäkarvainen noutaja narttu ”Siipi”, FI MVA FI JVA Finnflats Olympias s. 20.5.2021 ja omistajansa Markku Kastepohja osallistuvat tänä vuonna hienolla menestyksellä MEJÄ Suomen mestaruuskokeeseen.

FLATTINI ”SIIPPI” palautui kasvattaja Heidi Vainiolle alle vuoden ikäisenä. Siipi muutti meille pysyvästi tämän vuoden elokuussa, mutta olin toki harrastanut mejää ja nomea Siipin kanssa jo puolitoista vuotta. Siipi aloitti toisen mejä-vuotensa valioitumalla kokeessa vappuna. Heti perään Heidi sai Siipille myös muotovalion arvon. Tämän jälkeen Siipi astutettiin ja luulin mejäilyn olevan ohi tältä vuodelta. Siipi jäi kuitenkin tyhjäksi, joten kokeet jatkuivat flattien kesäleirillä ja hyvin jatkuivatkin. Siipi voitti Varsinais-Suomen MEJÄ piirinmestaruuden niukasti, neljä parasta koiraa saivat kaikki 48 pistettä. Ylituomari Heikki Pirhonen arvioi kuitenkin Siipin tehneen vähiten virheitä ja lähetti meidät SM-MEJÄ:än edustamaan Varsinais-Suomen kennelpiiriä. Tämä oli ensimmäinen Suomen mestaruuskoe sekä minulle että Siipille. Samalla ensimmäinen kerta, kun osallistuin valmisjäljekokeeseen. Minun ei siis tarvinnut tehdä korvaavaa jälkeä, ei opastaa eikä purkaa jälkeä – aika hienoa.

Suomen Spanieliliitto ja Keski-Suomen Spanielikerho järjestivät tämän

vuoden Metsästyskoirien Jäljestämiskokeen Suomen mestaruuden Multialla 14.-15.9.2024 Sanna Pellikan johdolla. Keskuspaikkana oli Camping Sinervä Multian keskustassa, koemaastot olivat noin puolen tunnin ajomatkan päässä Keuruulla. Lauantain karsintakokeen ylituomarina oli Marko Aaltonen, arvostelevina tuomaripareina Mari Mamia

- Annamari Murtolahti, Sari Nuolikoski - Jyri Salmi ja Tommi Sianoja - Marika Raittinen. Sunnuntain finaalin tuomari Karla Sohlman. Jälkien tekijöinä oli ensimmäiseen mejä-tuomareita sekä muutama aktiiviharrastaja, muun muassa flattien mejä-toimikunnan puheenjohtaja Liisa Keränen. SM-MEJÄ:än osallistui viime vuoden SM:n voittaja JM-23, sekä

” Finaaliin pääseminen ylitti odotukseni.

kaikkien yhdeksäntoista kennelpiirin piirinmestarit.

Lähdin ajelemaan Turusta Multialle perjantaina iltapäivällä. Olin varannut majoituksen Metsolan kartanosta, jossa toimii bed & breakfast. Matkaa majoituksesta keskuspaikalle oli vain pari kilometriä. Lauantai-aamuna satoi, kuten melkein koko viikonlopun. Kävin ilmoittautumassa ja näyttämässä Siipin paperit. Koe alkoi ylituomarin puhuttelulla. Tämän jälkeen arvottiin jäljet. Sain jäljen nro 15, joka kuului tuomariparille Tommi Sianoja - Marika Raittinen. Laukauksen siedon jälkeen Miia Mäkijouppila otti kuvan jokaisesta koirakosta, nartuilta tarkastettiin myös, ettei sillä ole juoksua. Tunnistusmerkintä tarkastettiin metsässä jäljestyksen jälkeen.

Lähdimme jäljelle tuomariryhmämme kolmantena, noin klo 12.30 oppaanamme Sari Änäkkälä. Sade oli juuri lakannut, mutta metsän ollessa märkä, puin sadevaatteet ja tämä olikin hyvä ratkaisu. Matkasimme useiden märkien puskiin ja oksien läpi. Jäljestys ei mennyt niin hyvin kuin kauden aiemmissa kokeissa, yhden makuun Siipi jopa käveli yli pysähtymättä. Illalla kuulin tuomarikertomuksista, että makauten merkkäminen oli ollut monelle koiralle tavallista vaikeampaa. Rankka vesisade oli laimentanut verta sekä itse jäljen matkalla että makuiden kohdalla. Siipi sai kuitenkin 45 pistettä, joka riitti karsintakokeen viidenteen sijaan ja pääsimme sunnuntain finaaliin. Samalla Tarja Koistinen ojensi meille SM-MEJÄ:n paras flatti -kiertopalkinnon. Palkinnon on lahjoittanut Benita Sundblom vuonna 2002 sen jälkeen, kun hänen flattinsa Tilda, Semtegens Mousse oli voittanut SM-MEJÄ:n kaksi kertaa (1997 ja 2000).

Lauantai-illan, yön ja sunnuntai-aamun satoi taas, mutta sade lakkasi kuitenkin aamupäivällä.

Meille arvottiin jälki nro 6 eli toiseksi viimeinen. Finaalin ylituomarina toimi Karla Sohlman ja oppaanamme Toni Tunkkari. Siipi jäljesti paremmin kuin lauantaina, makuista Siipi merkkasi kolme hyvin ja yhden pikaisesti, viimeinen kulma meni täysin verijäljen päällä.

Ensimmäiseltä kulmalta löytyneet hirvenjäljet houkuttelivat nuorta koiraa liikaa ja niiden seuraamisesta tuli hukka. Finaalin ainoa riistahavainto, hirtilehmä vasoineen sattuikin juuri Siipin jäljelle. Tulos oli VOI2, 34 p ja sijoitus SM 7.

Finaaliin pääseminen ylitti odotukseni. Jälkikäteen katselin aiempien SM-MEJÄ:n tuloksia ja huomasin, että viimeisten 20 vuoden aikana Siipi oli kolmas flatti, joka pääsi finaaliin. Siipi oli tämän vuoden finaalin nuorin koira: 3 v; toiset olivat 5 v, pari 7-vuotiaista, pari 8-vuotiaista ja 9 v.

Kaikki finalistit saivat paljon palkintoja, me saimme 15 kg ruokasäkin, SM-MEJÄ puukon ja lippiksen, pokaalin

ja koiralle treeniherkuja. Lisäksi Karla Sohlman päätti antaa meille Keski-Suomen Kennelpiirin tuoman pokaalin. Ymmärsin, että Siipin jäljestys oli miellyttänyt tuomaria ja hän harmitteli ensimmäisen kulman kömmähdystä.

Valokuvausten jälkeen pääsimme lähtemään Turkuun, jonne saavuimme iltamyöhällä. Olipa ikimuistoinen reissu. Kiitos Heidi Vainio luottamuksesta, antaessasi Siipin minulle.

Noin kymmenen päivää reissun jälkeen julkaistiin tieto, että ensi vuoden SM-MEJÄ 2025 järjestää Suomen sileäkarvaiset noutajat ry 20.-21.9.2025 ja paikka on Kemiönsaari. Sinne siis talkoilemaan! *FV*

Ruotsiin jälkikokeisiin, miksipä ei?

Aloimme keväällä suunnittelemaan lähtöä Ruotsiin jälkikokeisiin. Luimme kertomuksia Ruotsissa kokeissa käyneiltä ja kyselimme neuvoja sekä vinkkejä. Kuulosti helpolta hommalta ja maastotkin olisivat kuulemma mukavat. Syyskuussa toteutimme haaveemme ja lähdimme tuumasta toimeen!

KOIRA KANNATTAA ilmoittaa Ruotsin HundData-rekisteriin, silloin koirat löytyvät Ruotsin järjestelmistä ja tulokset kirjautuvat sinne. Tämä järjestys helposti, vaatii esimerkiksi oheisen kaltaisen sähköpostin osoitteeseen: reg@skk.se

Vi planerar att komma över till Sverige för viltspårprov.

Därför önskar vi att vår hund data införs i SKK Hunddata.

Bifogar registerings dokumenten för vår hund.

Liitä mukaan kopio koiran suomalaisesta rekisteriotteesta.

Ruotsin kokeet löytyvät Ruotsin Kennelliiton - Svenska Kennelklubben internet sivuilta hakusanalla 'skk start'. Me koimme helpommaksi tavaksi kysellä koetta suoraan tuomareilta, jotka järjestävät niin kutsuttuja yksityisiä kokeita. Helpottaa matkustamista, jos kokeet voivat olla peräkkäisinä päivinä.

Ruotsalaiset olivat hyvin auttavaisia, joko välittivät tiedon eteenpäin tai kertoivat keneen ottaa seuraavaksi yhteyttä. Parinkymmenen sähköpostin jälkeen löytyi henkilö, joka vastasi kokeiden järjestämisen olevan mahdollista. Hän mainitsi metsästyskauden olevan käynnissä, joten hän ehdotti sopivia päiviä ja valitsimme niistä meille sopivat. Sovimme tuomarin kanssa päivät, jolloin tulimme paikalle. Varasimme tähän kaksi päivää eli neljä koetta. Tuomari auttoi myös löytämään eläinlääkärin, jossa annettaisiin Suomeen palatessa vaadittava ekinokokki-lääkitys. Sovimme ajan paikkaan Djurkliniken i Skellefteå. Lääkkeet ostimme Suomesta, kuten ruotsalainen eläinlääkintä ehdotti. Majapaikkoja ei ollut järin monia tarjolla, valitsimme Burträsk-leirintäalueelta mökin.

Matkalle lähdettiin koirien: "Gody", FI JVA Blacfriar Tribesman ja "Erwin", Blackpicks Remedy kanssa. Laivamatkan lyhyden vuoksi valitsimme Vaasa - Uumaja välin, vain neljä tuntia.

Koepäivät olivat kauniita syyspäiviä ja Ruotsissa oli alkanut myös hirvenmetsästys, joten riistaa oli liikkeellä. Jälki-

Gody ja Erwin osallistuivat Ruotsin jälkikokeisiin.

maastoissa oli myös suossa rämpimistä ja muutakin kosteikkoja. Ensimmäisenä päivänä Gody kiinnosti tuoret hirven jäljet enemmän, kahden hukan verran. Erwin suoritti ykköstuloksen. Seuraavana päivänä Gody suoritti ykköstuloksen ja Erwin eksyi kerran hirven jäljille. Jäljestäminen oli hieman erilaista kuin Suomessa, missään ei vilahtanut oranssia pyykkipoikaa. Ruotsissa on myös kaksi luokkaa: Anlagsklass, joka vastaa Suomen avointa luokkaa ja öppen klass, joka vastaa Suomen voittaja-luokkaa.

Ruotsin jälki on erilainen sekä tekotaltaan että pituudeltaan kuin vastaava suomalainen jälki. Kokeen säännöt

löytyvät Ruotsin Kennelliiton - Svenska Kennelklubben internet sivuilta hakusanalla 'viltspår'.

Suomessa voittaja-luokkaan osallistuvat koirat ilmoitetaan Ruotsissa luokkaan öppen klass.

Tuomari oli mukava ja mainitsi, että häneen voi olla yhteydessä, mikäli jälkikokeet Uumajan seudulla kiinnostavat. Yhteystiedot saa artikkelin kirjoittajalta.

Tuliaisina kotiin saimme Godylle SE VCH ja Erwinille ykköstulos odottelemaan tulevaisuuteen. *FV*

DeepScanin kuulumiset kotimaisen syöpätestin kehitystyöstä

KIITOS JÄLLEEN kerran kaikille, jotka ovat osallistuneet DeepScanin näytteenottoihin tänä vuonna. Viimeisimmän laskelmani mukaan olemme keränneet verinäytteet 174 flatistä eli olette suurin tutkimustamme tukenut rotu!

Osallistuimme toukokuussa kansainväliseen syöpäkonferenssiin (ESVONC) Bukarestissa ja alustavat testituloksemme saivat siellä hyvän vastaanoton. Saamamme palaute auttoi meitä muokkaamaan testiä oikeaan suuntaan ja ensimmäinen testimme onkin nyt koiran yleistä terveydentilaa mittaava cfDNA-testi.

cfDNA eli soluvapaa DNA mittaa kudostuhon määrää koiran elimistössä. Testiarvo kohoaa eniten syövässä ja on koholla myös tietyissä tulehdussairauksissa. Testimme toimii siis vähän samaan tapaan kuin CRP-testi, mutta sillä on paljon laajempi vaihteluväli. Terveellä koiralla ja verisyöpää sairastavalla koiralla voi olla jopa 10 000-kertainen ero veriarvoissa. Nivelrikon ja terveen koiran välillä ero on yleensä 2-4-kertainen, ja muut kuin verisyöpät ovat arvoiltaan nivelrikon ja verisyöpien välimaastossa.

Tämä cfDNA-testi on nyt markkinoilla ja myymme sitä kotimaisille klinikoille vuoden 2025 loppuun asti omakustantehintaan. Testiä voidaan käyttää sekä syöpien että vakavampien tulehdussairauksien havaitsemiseen ja jo diagnosoitu-

jen sairauksien hoidon seurantaan. Tällä hetkellä analysoimme kaikki klinikoilla otetut verinäytteet Viikin laboratoriossamme, mutta kehitämme ensi vuoden aikana testistä klinikkaversioon niin, että saamme lyhennettyä tulosten saamiseen kuluvaan aikaa nykyisestä parista viikosta alle vuorokauteen.

Käynnistimme kesällä 2-vuotisen seurantatutkimuksen, jossa flatit ovat hyvin edustettuina. Tutkimukseen on valittu keski-ikäisiä ja sitä vanhempia, aloitushetkellä terveitä koiria. Flattejä on mukana 54 ja osallistujien keski-ikä on seitsemän vuotta. Joukossa on pari nuorta, 3-4 vuotiasta koiraa ja vastavasti puolisen tusinaa 11-12 vuotiasta senioria. Otamme osallistuvista koirista verinäytteet kolmen kuukauden välein ja analysoimme normaalisti. Tutkimuksen tarkoituksena on selvittää, miten varhaisessa vaiheessa testimme havaitsee erilaiset syöpät ja tulehdustilat. Raportoimme selvästi poikkeavat tulokset heti koirien omistajille, mutta muuten jaamme tulosten yhteenvedon kaikille osallistuneille vuoden 2026 loppupuoliskolla.

Tällä hetkellä kehitämme cfDNA-testille jatkotestiä, joka antaa tarkempaa tietoa siitä, mikä syöpä tai muu sairaus koiralla on, jos verestä löytyy tavallista enemmän cfDNA:ta. Tätä testiä varten sekvensoimme nyt suuren määrän veri- ja kudospäytteitä, jotka saamme

” Viimeisimmän laskelmani mukaan olemme keränneet verinäytteet 174 flatistä eli olette suurin tutkimustamme tukenut rotu!

eurooppalaisilta tutkimuskumppaneiltamme. Olemme kiinnostuneita myös kotimaassa erityisesti sellaisten koirien verinäytteistä, joilla on äskettäin diagnosoitu jokin syöpä tai tulehdussairaus (esim nivelrikko, IBD) ja jotka eivät ole vielä saaneet sairauteensa hoitoa.

Jos koirallasi todetaan jokin ylläolevista sairauksista, ota yhteyttä tutkimusjohtajaamme Katja Kiviseen (katja@deepscandx.com), niin selvitämme yhdessä mahdollisuutta verinäytteenottoon. Jos olet eläinlääkäri ja kiinnostunut ottamaan testin käyttöön klinikalasi, ota yhteyttä toimitusjohtajaamme William von der Pahleniin (william@deepscandx.com). Toivotamme kaikille rauhallista joulua ja onnea ensi vuodelle! *FV*

DeepScan

Syöpähoidoissa flatin kanssa

Kun se pahin mahdollinen tulee vastaan ja flatilläsi todetaan syöpä. Mikä neuvoksi? Mitä vaihtoehtoja on? Jouduttuani tämän eteen, huomasi nopeasti, ettei kovin selkeää tietoa siitä mitä syöpähoidot koiralla tarkoittavat ole helposti löydettävissä. Olisin toivonut löytäväni edes jotain materiaalia, johon olisi voinut etukäteen tutustua ja valmistautua tulevaan. Tämän kirjoituksen tarkoitus on avata lukijalle ajatuksia koiran syöpähoidoista omistajan silmin.

FLATILLAMME TODETTIIN se pahin mahdollinen vaihtoehto, histiosyyttinen sarkooma. Histiosyyttinen sarkooma on aggressiivisin syöpätyyppi ja siihen harvemmin on parantavaa hoitoa. Syöpähoidoilla kuitenkin voidaan pidentää elinajanodotetta huomattavasti, mikäli koiran keho vastaa hoitoon. Syöpähoidot antavat vastetta hyvin vaihtelevasti. Vasteet voivat olla 60-70 % tapauksista tai 30-50 % tapauksista. Toisilla syöpä saadaan voitettua ja flattisi voi elää vielä vuosia. Toisilla syövän kasvu saadaan kuriin tai syöpä voi niin sanotusti koteloitua ja toisilla hoidot eivät tule auttamaan. Tähän vaikuttavat monet asiat ja hoidon vaste on yksilökohtaista riippuen syövän tyypistä sekä annetusta hoitomuodosta.

Hoitomuotoina voidaan katsoa olevan seuraavia: leikkaus, tabletilla annettava solunsalpaajahoito (esimerkiksi Lomustiini) sekä suonensisäinen solunsalpaajahoito (esimerkiksi Doksorubisiini). Vaikeimmissa tapauksissa päädytään saattohoitoon tai eutanasiaan. Tärkeintä on huomioida flatin hyvinvointi ja elämänlaatu. Mikäli flatti on hyväkuntoinen ja sen elämänlaatu on hyvää, voidaan hyvin aloittaa solunsalpaajahoidot. Eläinlääkäri kertoo milloin solunsalpaajahoitoa kannattaa kokeilla. Solunsalpaajahoitoja tehdään yleensä 3-6 kertaa riippuen hoitomuodosta ja hoito toistetaan 2-3 viikon välein riippuen jälleen hoitomuodosta.

Koiran syöpähoidon harkitseminen aloitetaan varaamalla aika syöpähoidoihin erikoistuneeseen eläinlääkäriin. Päädyimme varaamaan ajan Karoliina Autiolta Tammiston Evidensiasta Vantaalla. Tutkimuksen aikana koiran vointi arvioitiin hyvin monipuolisesti. Arvioitiin

lihaskuntoluokitus, kuunneltiin sydän sekä hengitysäänet, tehtiin kokonaisvaltainen tunnustelu ja palpoitiin imusolmukkeet. Tutkimuksen aikana kasvain mitattiin, koska tässä tapauksessa kasvain oli tunnettavissa. Sen lisäksi otettiin verinäyte, josta analysoitiin laaja verenkuvaa. Veriarvoista tutkittiin veriarvojen lähtötilannetta kuten hematologia (punasolut- ja valkosoluarvot sekä verihiutaleiden määrä) sekä elimelliset arvot (maksan- ja munuaisarvot, sokeri ja elektrolyytit). Tutkimuksissa saataan tehdä myös kuvantamista tilanteen kartoittamiseksi.

Huomioitavia asioita syöpähoidosta

Syöpähoitoon ryhtyessä on hyvä tiedostaa muutamia asioita. Solunsalpaajalääkkeiden käsittely vaatii aina käsien suojaamista, niitä ei missään tapauksessa saa käsitellä käsin eikä lääkettä saa joutua iholle. Lääkkeitä ei saa murskata tai puolittaa, vaan ne pitää antaa kokonaisina. Käytetyt käsinet ja tyhjät lääkepurkit tulee hävittää välittömästi joko palauttamalla ne apteekkiin tai pakkaamalla ne suljetussa muovipussissa talousjätteeseen. On pidettävä huoli, etteivät lapset tai talouden muut lemmikit pääse käsiksi jätteisiin.

Solunsalpaajat erittyvät virtsan ja ulosteen mukana, mutta niitä voi myös erittyä muihinkin eritteisiin kuten sylkeen ja kyynelneesteeseen. Koira ei saa nuolla ihmisiä viiteen päivään solunsalpaajahoidon jälkeen. Tämä, jos mikä on flatile melko haastavaa! Muiden talouden lemmikkien nuoleminen ei ole haitaksi, mutta etenkin pienten lasten kanssa tässä tulee olla ehdoton! Jos flatti kuitenkin pääsee nuolemaan ihmisen

ihoa solunsalpaajalääkettä saatuaan, pestään iho huolellisesti juoksevalla vedellä ja saippualla.

Ulkoilutus on hyvä toteuttaa solunsalpaajahoidon jälkeen viikon ajan alueella, jossa ei liiku paljon ihmisiä. Ulostet tulee kerätä käyttämällä muovisia suojakäsineitä. Solunsalpaajat ovat terveydelle vaarallisia ja kontaktia niihin tulee välttää. Mikäli eritteitä joutuu iholle, alue pestään huolellisesti vedellä ja saippualla. Jos iho ärttyy on otettava yhteyttä lääkäriin. Eritteiden kanssa kosketuksiin joutuneet pinnat puhdistetaan huolellisesti suojakäsineitä käyttäen.

Mikäli yrität tulla raskaaksi tai olet jo raskaana, kaikkia kontakteja solunsalpaajiin pitää välttää. Jos sinulla on immunosuppressiivinen lääkitys tai vastustuskyky on heikko, kysy lääkäriltäsi voitko hoitaa koiraasi solunsalpaajahoidon aikana.

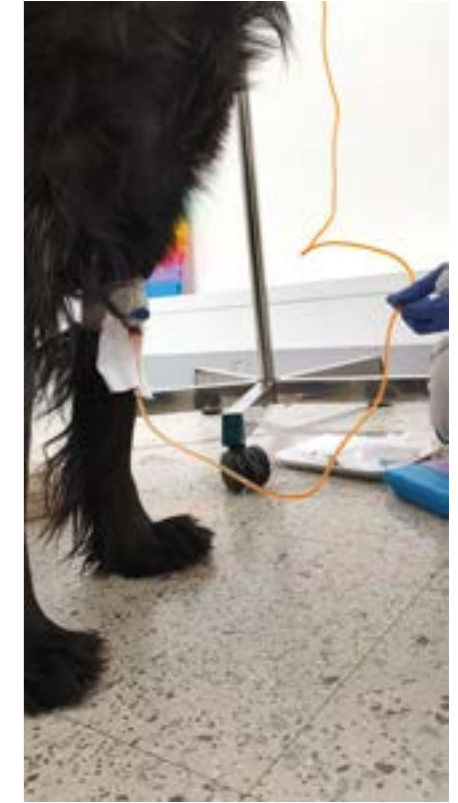
Solunsalpaajahoidon sivuvaikutukset

Yleensä flatin elämänlaatu on hyvää solunsalpaajahoidon aikana ja vakavat sivuvaikutukset ovat harvinaisia. Lieviä sivuvaikutuksia voi kuitenkin esiintyä. Ne menevät yleensä itsestään ohi muutamassa päivässä ilman sairaalahoitoa.

Solunsalpaajahoidossa saattaa ilmetä alentunut valkosoluarvo eli neutropenia. Tämä on tila, jossa valkosoluarvo laskee yleensä noin viikon kuluttua solunsalpaajahoidosta lääkkeestä riippuen, mutta palautuu normaaliksi yleensä muutaman päivän kuluttua. Mikäli valkosoluarvo laskee hyvin alhaiseksi, ei elimistö pysty puolustautumaan kunnolla tulehduksia vastaan ja flattisi voi sairastua. Tyypillisiä oireita on väsymys, ruokahaluttomuus, kuume, oksentaminen

Reipas potilas.

Sytostaattihoito alkaa.

” Keskustelimme pitkään eläinlääkäriin kanssa ennen päätöksen tekoa

ja ripuli. Riippuen solunsalpaajahoidon muodosta eläinlääkäri ottaa tämän jo etukäteen huomioon ja määrää valmiiksi antibiootin. Valkosoluarvoja tarkistetaan yleensä viikon kuluttua solunsalpaajahoidosta ottamalla verinäyte, jonka avulla määritellään jatkotoimenpiteet. Usein myös eläinlääkäri määrää varmuuden vuoksi kotiin pahoinvointilääkettä, jotta se on heti saatavilla mikä tarve niin vaatii.

Muita harvinaisempia sivuvaikutuksia ovat verivirtsaisuus, jota voi ilmetä syklofosfamidi solunsalpaajahoidosta. Verivirtsaisuutta saattaa ilmetä, jos hoito ärsyttää virtsarakon limakalvoja. Myös kudosärsytystä saattaa ilmetä, mikäli suonensisäisesti annettavaa solunsalpaajaa päätyy iholle/suonen viereen.

Suonensisäisesti annettava Doksorubisiini voi vaurioittaa sydänlihasta ja voi aiheuttaa sydänlihaksen rappeumaa etenkin roduilla, jotka ovat sille muutenkin alttiita. Tiettyjä lääkkeitä ovat myös vaarallisia munuaisten ja maksan toiminnalle. Allergiset reaktiot lääkeaineille ja neurologiset oireet ovat myös mahdollisia.

Eläinlääkärimme suosituksesta päädyimme kokeilemaan solunsalpaajahoitoa, koska flattimme oli hyvässä kunnossa. Keskustelimme pitkään eläinlääkäriin kanssa ennen päätöksen tekoa.

Mitä syöpähoidot sitten maksavat?

Meidän 30 kg painavalle flatille ensimmäinen käynti kustansi noin 600 euroa. Lisäksi kustannuksia tulee hoitajan vastaanotolla otetusta verinäytteestä, joka otetaan viikko solunsalpaajahoidon jälkeen valkosoluarvojen seuraamiseksi. Keskimäärin yhden jatkohoidon kustannus liikkuu 500-600 euron tietämissä, mikäli sivuvaikutuksia ei ilmene ja flattisi vastaa hyvin hoitoon. Kolmen syöpähoidon kokonaiskustannuksen voi karkeasti laskea olevan 2000 euron luokkaa.

Mikäli joudutaan tekemään varvasamputaatio tai pehmytkudosleikkaus, voivat niiden kustannukset suuntaa-

tavasti olla 1000 euron luokkaa ja hinoitteluluon vaikuttavat monet eri tekijät. Suurissa leikkausoperaatioissa kannattaakin pyytää arvio kustannuksista etukäteen, jotta kuluihin osaa varautua.

Omistajan henkinen jaksaminen

Syöpähoitoihin ryhtyminen on raskasta. Olen huomannut seuraavani flattini vointia erityisen tarkasti päivittäin. Pohdin usein, onko tämä oikein ja onko tämä sen arvoista. Eläimet osaavat peittää kivun ja huonon olon ovelasti, tätä asiaa olen seurannut tiiviisti.

Meidän omistajien yksi tärkeimmistä tehtävistä on huolehtia oman flattimme hyvinvoinnista riippumatta siitä, miltä meistä itsestämme tuntuu, tai mitä me itse haluamme. Kaikki päätökset, sen viimeisenkin päätöksen, meidän tulisi tehdä flattimme parhaaksi. On tärkeää muistaa, että syvää rakkautta on myös se, että sanoo viimeisen kerran ”vapaa”.

Kolmannen hoitokerran jälkeen tällä hetkellä olen onnellinen hyvistä päivistä, joita olemme saaneet. Meillä ei ihan kaikki mennyt hyvin ensimmäisellä hoitokerralla vaan flattimme sai vakavan neutropenian. **FV**

Syövästä voi lukea lisää osoitteessa <https://oncowaf.be/en/Cancer/tumour-Types>

Mitä on geneettinen monimuotoisuus ja miksi se on tärkeää?

Geneettinen monimuotoisuus kuvaa kuinka paljon vaihtelua yksilöiden geneeissä on lajin, rodun tai populaation sisällä. Geneettinen monimuotoisuus on tärkeää, koska se vaikuttaa populaation pitkäaikaiseen selviytymiseen ja terveyteen. Geneettisesti monimuotoinen populaatio mahdollistaa terveyttä edistävät jalostusvalinnat ja vähentää haitallisten resessiivisten alleelien aiheuttamien perinnöllisten ongelmien esiintuloa. Monien koirarotujen geneettinen monimuotoisuus on pieni, vaikka rotujen välinen geneettinen vaihtelu onkin suurta.

GENEETTISEN MONIMUOTOISUUDEN vähenemisen on osoitettu vähentävän hedelmällisyyttä ja pentuekokoa, lisäävän pentukuolleisuutta, kasvattavan alttiutta sairauksille, loisille ja taudinaiheuttajille (heikentyneestä immuunijärjestelmästä johtuen), johtavan geneetisiin sairauksiin, lyhentävän elinikää sekä lisäävän populaation sukupuuttoon kuoleamisen riskiä. Geneettisen monimuotoisuuden väheneminen kasvattaa syöpäriskiä sekä suoraan, DNA:han kertyvien syöpää aiheuttavien mutaatioiden myötä, että epäsuorasti, heikentyneen immuunijärjestelmän vuoksi. Vähentynyt geneettinen monimuotoisuus lisää perinnöllisten sairauksien esiintyvyyttä, koska haitalliset resessiiviset alleelit ilmenevät populaatiossa todennäköisemmin.

Ilman geneettistä monimuotoisuutta koirien terveyden ja haluttujen ominaisuuksien parantaminen jalostuksellisesti on mahdotonta, koska tällöin populaatiossa ei ole heterogeenisiä ominaisuuksia ja genotyyppisiä, joista valita jalostukseen keskimääräistä parempia yksilöitä. Monipuolisemmasta geenipoolista voi valintajalostuksen avulla kasvattaa koiria, jotka soveltuvat paremmin erilaisiin tarkoituksiin ja jotka parantavat populaation laatua ja terveyttä.

Rodun geneettinen monimuotoisuus kaventuu useasta eri syystä, usein joko tahattomasti tai tiettyjen jalostusvalintojen seurauksena.

” Rodun geneettinen monimuotoisuus kaventuu useasta eri syystä, usein joko tahattomasti tai tiettyjen jalostusvalintojen seurauksena.

- **Sukusiitos** voi kaventaa nopeastikin geneettistä monimuotoisuutta lisäämällä todennäköisyyttä sille, että jälkeläiset perivät samat geenimuodot (alleelit) molemmilta vanhemmiltaan. Sukusiitos johtaa yhtenäiseen geenipooliin, josta ei löydy geneettistä vaihtelua.
- **Valintajalostus** on käytäntö, jossa valitaan tiettyjä koiria jalostukseen niiden haluttujen ominaisuuksien, kuten ulkonäön, käyttäytymisen tai suorituskyvyn perusteella. Vaikka tämä voi parantaa tiettyjä ominaisuuksia, se usein vähentää geneettistä monimuotoisuutta, koska valinta kohdistuu jatkuvasti rajoitettuun joukkoon geenimuotoja ja sulkee pois muita geenimuotoja.
- **Tiukat rotumääritelmät ja rekisteröinnin ehdot** aiheuttavat rotujen geneettisen monimuotoisuuden kapenemista. Kun kasvatuksessa keskitytään täyttämään nämä vaaditut standardit ja ehdot, saatetaan jalostukseen käyttää toistuvasti kapeaa

valikoimaa koiria, jotka parhaiten täyttävät nämä kriteerit. Tällöin jalostuksesta jää pois erilaisia geenimuotoja kantavia yksilöitä, joiden geeniperimä ei siirry seuraaviin sukupolviin vaan häviää populaatiosta.

- **Matadorijalostusta** on se, että yksittäisiä koiria käytetään laajasti jalostuksessa ja ne tuottavat suhteettoman paljon pentueita muihin verrattuna. Tämä estää muiden koirien toisista poikkeavan geeniperimän siirtymisen seuraaviin sukupolviin, mikä yhtenäistää rodun geenipoolia ja vähentää geneettistä monimuotoisuutta.
- **Pieni perustajapopulaatio.** Kun rotu kehitetään pienestä joukosta (mahdollisesti toisilleen sukua olevista) yksilöistä, sillä on pieni ja rajallinen geenipooli jo alkujaan, mistä tulevat sukupolvet polveutuvat.
- **Geneettiset pullonkaulat** syntyvät, kun populaation koko pienenee merkittävästi, usein jonkin merkittävän tapahtuman (kuten sodan) tai rodun suosion laskun vuoksi. Jäljelle

- jäävällä populaatiolla on vähentynyt geneettinen monimuotoisuus, josta erilaisia geenimuotoja on kadonnut.
- **Monet rotukoiraarekisterit ovat suljettuja**, mikä tarkoittaa, että vain rekisteröidyistä, samanrotuisista vanhemmista polveutuvat pennut voidaan rekisteröidä. Tämä estää erilaisen geneettisen materiaalin tuomisen rotuun ulkopuolelta eli geneettisen monimuotoisuuden lisäämisen. Tämä luo populaatioon **rajoitetun geenivirran**. Geenivirta tarkoittaa geeniperimän siirtymistä yhdestä populaatiosta toiseen, esimerkiksi rodusta toiseen roturisteytyksissä. Suljetussa populaatiossa geenimuotoja katoaa jokaisessa sukupolvessa, eli geneettinen monimuotoisuus kapenee ja sukusiitos lisääntyy.
- **Geneettinen ajautuminen** (satunnaisajautuminen, “genetic drift”) tarkoittaa geenimuodon esiintymis-

rekvenssin muuttumista populaatiossa sattumasta johtuen. Geneettinen ajautuminen voi saada jotkin geenimuodot katoamaan populaatiosta kokonaan, mikä vähentää geneettistä vaihtelua. Se voi myös saada alun perin harvinaiset geenimuodot yleistymään huomattavasti ja jopa fiksoitumaan populaatiossa, eli jostain alleelistä tulee lopulta populaation ainoa geenimuoto. **Fiksoitunut alleeli** on siis homozygootinen kaikilla populaation yksilöillä. Alleelin fiksoituminen voi tapahtua myös valintajalostuksen seurauksena, kun tiettyä ominaisuutta jalostetaan populaatiossa, mikä johtaa myös genotyyppien yhtenäistymiseen.

Geneettisen monimuotoisuuden yhteydestä koirien elinikään, syöpäkuolleisuuteen ja sairastavuuteen kertovia

tieteellisten tutkimusten tuloksia on esitelty artikkelissa “Flattien syöpäsairauksista ja geneettisestä monimuotoisuudesta tieteellisissä julkaisuissa” (Flattiviesti JalostusExtra 2024). *FV*

Lähteet:

Mäki, K. & Kempe, R. 2023. Eläinjalostukseen liittyvän eläinsuojelulainsäädännön toimeenpanon tehostaminen: Osa III: Koiranjalostuksen ongelmat ja valvontakriteerit (2. painos). Luonnonvara- ja biotalouden tutkimus 108/2023. Luonnonvarakeskus. Helsinki. 154 s.

Furlan, E., Stoklosa, J., Griffiths, J., Gust, N., Ellis, R., Huggins, R. M., & Weeks, A. R. (2012). Small population size and extremely low levels of genetic diversity in island populations of the platypus, *Ornithorhynchus anatinus*. *Ecology and evolution*, 2(4), 844–857. <https://doi.org/10.1002/ece3.195>.

Ujvari, B., Klaassen, M., Raven, N., Russell, T., Vittecoq, M., Hamede, R., Thomas, F., & Madsen, T. (2018). Genetic diversity, inbreeding and cancer. *Proceedings. Biological sciences*, 285(1875), 20172589. <https://doi.org/10.1098/rspb.2017.2589>

Käytännön asioita harjoitus- ja koeriistan pakastamisesta ja sulattamisesta

Artikkeli on julkaistu aiemmin Nuusku 2/2024 -lehdessä

MONELLE, SEKÄ vanhalle että uudelle noutajaharrastajalle riistan säilyttäminen, pakastaminen ja sulattaminen ei ole tuttu asia. Monet eivät tiedä mitä tulee huomioida niiden käsittelyssä. Asioita oppii kokemuksen kautta, mutta on hyvä tietää joitakin perusasioita, jotta käytössä olevaa riistaa pystytään hyödyntämään parhaalla mahdollisella tavalla.

Riistan pakkaaminen

Pakkaa riistat sanomalehtiin tai johonkin imukykyiseen paperiin. Sanomalehtien laatu oli 20-30 vuotta sitten toisenlaista kuin nykyisin, ne imivät hyvin kosteutta ja pakattu riista säilyi hyvin. Kun riistan otti pakastimesta, niitä pystyi hyvin sulattamaan paperin päällä. Tänä päivänä voi olla todella vaikeaa löytää sanomalehtiä, jotka imevät hyvin kosteutta. Itse olen hankkinut teollisuudessa käytettävää rullapaperia (kuva1), joka on hyvä tähän tarkoitukseen ja moneen muuhunkin pyyhkimiseen.

Harjoitusriistan pakastaminen

Tuoreen riistan (joka siis ei ole aiemmin ollut pakastimessa) kunto kannattaa tarkistaa ennen pakastusta. Jos se on hyväkuntoinen, kääri riista sanomalehteen, teippaa kiinni ja kirjoita paketin päälle, mikä riista on kyseessä. Näin toimittaessa paketteja ei tarvitse avata tarkistaakseen mikä riista missäkin paketissa on. Jos joudut pakastamaan paljon lintuja samalla kerralla, älä missään nimessä heitä niitä samaan pussiin ja sitten pakastimeen. Jos teet näin, sinulla todennäköisesti on iso jäänyt möykky lintuja ja sieltä yhden ottami-

nen voi olla tosi vaikeaa tai mahdotonta. Lisäksi joudut yhden linnun takia sulattamaan kaikki pussissa olevat riistat samalla kertaa. Toisin sanoen suosittelun aina riistojen pakkaamista yksitellen ja jos sanomalehteä ei ole käytettävissä, johonkin pehmeään imupaperiin ja vaikka muovipussiin. Harjoitusriista säilyy melko pitkään pakastimessa, joskin tietysti vähitellen kuivuu.

Riistan sulattaminen

Muutaman riistan sulattaminen on aina helpompaa ja nopeampaa kuin ison riistamäärän. Siihen, kuinka kauan riistan kestää sulaa käyttövalmiiksi, vaikuttaa riistan laji. Varis, naakka ja harakka sulavat melko nopeasti, jopa yhdessä yössä, varsinkin jos riistan pystyy sulattamaan sisälämpötilassa. Lattialämmitys nopeuttaa myös riistan sulamista huomattavasti. Lokin, sorsan ja kanin sulatukseen kuluu selvästi pidempi aika. Varaisin näille kaksi vuorokautta huoneenlämmössä (+20°C). Riistapaketti kannattaa aina avata niin, että se on suoraan kosketuksessa huonelämmön kanssa, muuten sulamiseen kuluu huomattavasti kauemmin aikaa. Riistan alle kannattaa aina laittaa paperia tai pahvia, sillä jokaisesta riistasta tulee kosteutta ja monesta myös verta. Riistan kääntäminen ja aluspaperin vaihtaminen nopeuttavat myös sulamista ja pitävät riistan paremmassa kunnossa. Kun riista on sulanut, sen voi pakata paperiin ja siirtää ulkolämpötilaan, mikäli ulkolämpötila on viileämpi tai muuhun viileämpään tilaan, esimerkiksi kellariin odottamaan. Mikäli käyttötarve ei ole heti, kannattaa riista pakata hyvin,

Teollisuuden käyttämä imupaperirulla imee kosteuden paljon paremmin kuin nykypäivän sanomalehdet. Rullien koko vaihtelee ja kyseisen materiaalin paksuus.

etteivät hiiret tai kärpäset pääse niihin käsiksi.

Riistan sulamiseen kuluva aika riippuu siis riistan koosta, rasvapeitteestä, lämpötilasta ja määrästä. Jos sulatettavan riistan määrä on suuri, eikä sitä voi levittää, aikaa kuluu kauemmin.

Vuosien varrella olen kokeillut riistojen sulattamista monenlaisissa paikoissa, kun on ollut tarve saada nopeasti käyttökuntoisia riistoja. Esimerkkejä: pannuhuone, lämmin konepelti, auringonpaiste. Paras on kuitenkin suunnitella sulatus huolella, jos kyse on suuremmista määristä.

Sulatettu harjoitusriista (kuten riista ylipäätään) tulisi käyttää hyödyksi mahdollisimman hyvin. Harjoitteluriistan kohdalla tällä tarkoitetaan sitä, että

Erikokoiset riistat vaativat erilaisen sulatuksen, sorsa ja lokki vievät selvästi pidemmän ajan kuin naakka.

” Myös harjoitusriistoja, kuten varis, lokki ja naakka, tulee kohdella kunnioittavasti

riistoja käytetään niin monta kertaa kuin ne suinkin ovat vielä kunnossa. Hyvä tapa on sulattaa riistoja silloin, kun niillä pääsee harjoittelemaan useampi koira. Myös harjoitusriistoja, kuten varis, lokki ja naakka, tulee kohdella kunnioittavasti, eikä päästää koiraa hugin vuoksi repimään niitä. Useamman päivän käytössä ollutta riistaa ei kannata enää pakastaa, vaikka se näyttäisi päällisin puolin hyväkuntoiselta.

Riistan uudestaan pakastaminen

Käytetyn kuivan riistan voi hyvin pakastaa uudestaan. Tämä kannattaa tehdä heti käytön jälkeen ja paketin päälle kannattaa kirjoittaa esimerkiksi ”käytetty varis, kunto ok”. Tämä helpottaa huomattavasti seuraavalla käyttökerralla, sillä pakastetun riistan kunto voi olla vaikea arvioida, jos ei pysty näkemään onko riista täysin ehjä vai onko sitä esimerkiksi noudettu kovalla otteella.

Märkien riistojen pakastamista kannattaa hieman miettiä. Jos riista on siistikuntoinen mutta märkä, kannattaa riista ensin ripustaa joksikin aikaa kuivumaan esimerkiksi oksanhankaan, jotta ylimääräinen vesi valuu pois. Sen jälkeen käärisin riistan ensin tunniksi imukykyiseen paperiin. Vaihdaisin pariin otteeseen paperin ja ennen pakastamista laittaisin riistan kuivaan paperiin ja kirjoittaisin päälle minkä kuntoinen riista on kyseessä.

Kun otat riistaa mukaan maastoon, niin ota muutama ylimääräinen pussi

mukaan, jonne voit laittaa käytetyt ja huonot riistat ja toisiin hyvät, ehkä vähän käytetyt riistat.

Jos riistoja ei voi enää hyödyntää uudelleen, ne tulee hävittää asianmukaisesti esimerkiksi sekajätteen mukana. Riistoja ei tule koskaan jättää maastoon! Harrastuksemme asetetaan aina huonoon valoon, kun joku satunnainen ohikulkija löytää hylätyt riistat. Huonokuntoiset treenilinnut voi hyödyntää luvallisilla haaskoilla ja loukutuksessa, kun pyydetään haitallisia vieraslajeja, supikoiraa ja minkkiä.

Joskus on työlästä harjoituksen jälkeen käydä riistat läpi, mutta tämä kannattaa tehdä, jos haluaa hyödyntää riistan uudelleen. Lämpiminä päivinä riistat vetävät kärpäsiä puoleensa, joten jos riista on muuten melko hyvässä kunnossa, ravistele kärpäsen munat pois ja pakasta uudestaan. HUOM! Jos matoja jo näkyy, älä enää pakasta! **FV**

Kokeisiin ja kilpailuihin tähtäävä treenaaminen

Kun lajitaitoja on trenattu ja koira sekä ohjaaja ovat innoissaan yhdessä tekemisestä, tulee helposti ajatus osallistua kokeisiin tai kilpailuihin. Itse lajitaitojen lisäksi koirakon tulee kuitenkin hallita monta kilpailemiseen liittyvää osa-aluetta, joiden harjoittelun voi aloittaa jo silloin, vaikka parivaljakolla olisi olemassa vielä yhtäkään kokonaista liikettä tai tehtävää. Tässä tekstissä keskitymme yleisiin oheistaitoihin, ja seuraavassa numerossa ilmestyvässä osassa vuorossa ovat palkitsemiseen ja ”palkattomuuteen” liittyvät asiat.

KAIKKIA NÄITÄ kisaamiseen liittyviä oheistaitoja kannattaa harjoitella yhtä paljon kuin itse lajitaitoja. Jokaisessa treenissä ja varsinkin uusissa paikoissa harjoittelussa olisi hyvä ottaa harjoitusohjelmaan mukaan vähintään yksi kisaamiseen liittyvä teema: kehääntulot/poistumiset, rallyradan aloitus, liikkeen ohjaustreeni, musiikin aloitusmerkin antaminen, palkkion viivytyks, useamman liikkeen/tehtävän tekeminen peräkkäin, erilaiset häiriötreenit. Jokaisesta koe/kisasuorituksesta jää myös todennäköisesti jotakin petrattavaa, jolloin treenilistalle saa mukavasti täytettyä näidenkin asioiden lisäksi!

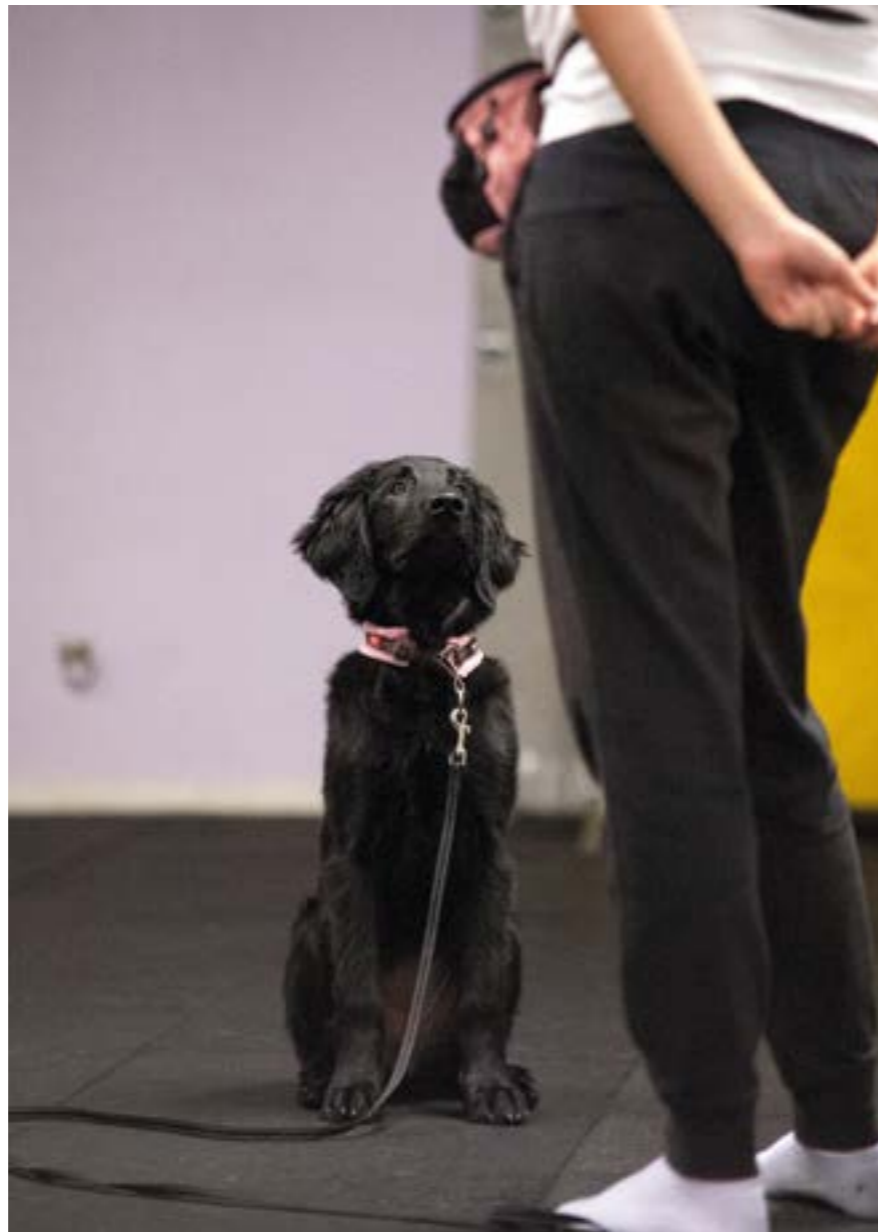
Kehään meneminen ja sieltä poistuminen

Kehäänmenon harjoitteluun kannattaa panostaa, sillä kun suoritus alkaa sujuvasti, on se helpompaa viedä loppuun saakka hallitusti. Mikäli taas koiraa joutuu kovasti pyytelemään ja kutsumaan kontaktiin ja tekemään, voi suoritus olla hankalaa saada käyntiin kunnolla. Lisäksi kehäänmenoja palkkaamalla saamme aikaan koiran, jonka mielestä on mukavaa ylittää kehänauha yhdessä ohjaajan kanssa.

Kehäänmenoja treenatessa kannattaa muistaa ainakin seuraavat asiat:

Kisakehään ei pääse lämmittelemään koiran kanssa, eikä varsinkaan palkitsemaan koiraa etukäteen kehässä; pidä siis treeneissä jokin alue hallista/kentästä ns. puhtaana, eli ette käy ”kehässä” treenaamassa ennen kuin teet kehäänmentotreenin.

Kisakehään mennään ilman palkkioita valmiina käsissä, mutta treeneissä

koiran voi kyllä palkita heti, kun olette ylittäneet konkreettisen tai kuvitteellisen kehän rajan

Lajista ja kilpailuluokasta riippuen kehään mennään joko kytkettynä tai vapaana. Tällä voi olla koiralle paljonkin merkitystä - lisäksi hihnan irrottamista on tärkeää harjoitella erikseen.

Testaa ja harjoittele jotkin rutiinit, joita teet ennen kehäänmenoa. Palkkailletko koiralle kontaktia? Pyydätkö siltä joitakin lämmittelytemppeja? Otatko koiran kehään jonkin seuraamiskäskyn alla vai vapaamuotoisemmin? Pyydätkö koiran mukaasi istumasta tai makuulta, vai otatko sen lennosta matkaan?

Varsinkin uudessa, koiralle vieraassa paikassa treenatessa voi kehäänmentotreeni olla se kaikkein tärkein treeni, jotta sitä pääsee palkitsemaan riittävästi. Tällöin uudessa paikassa oikeassakin kokeessa koiralla olisi mukava oletus siitä, että kehäänmeno on hyvin potentiaalinen hetki saada palkkio, ja pääsette aloittamaan suorituksen mahdollisimman mutkattomasti ja sujuvasti

Myös kehästä poistumista on syytä treenata varsinkin silloin, kun koira poistuu kehästä vapaana. Voi olla järkevää opettaa koiralle ajatusta siitä, että kehästä poistumisen jälkeen tehdään vielä joitakin temppeja tai liikkeitä, jonka jälkeen koira saa palkkion, eikä kehästä rynnätä päättömästi palkkiorepulle. Tämä palkkioille juokseminen on jo suurimmassa osassa lajeista kielletty, eli koirakon tulee poistua kehästä hallitusti ja yhdessä. Mikäli koira poistuu kehästä kytkettynä, on taluttimen kytkemistä hyvä harjoitella omana palasenaan, jotta se olisi kisatilanteessa mahdollisimman sujuvaa.

Häiriöt

Häiriöt ovat hyvin yleinen syy suorituksen hankaloitumiseen. Koirissa on hirvittävän paljon eroja siinä, millaisia ja kuinka paljon häiriöitä ne sietävät, eli valitettavasti pelkällä kouluttamisella ei välttämättä saa kaikista koirista samantyyppisiä, kaikenlaisia häiriöitä kestäviä kavereita. Joka tapauksessa jokainen koira vaatii jonkin verran häiriötreeniä, ja varsinkin flatit ovat yleensä melko impulsiivisia, uteliaita kavereita, joten häiriötreeniin kannattaa panostaa paljon.

Häiriössä harjoitellessa tehtävien tulee olla koiralle riittävän helppoja ja tuttuja, jotta se pystyy niistä suoriutumaan, ja palkkioiden kannattaa ehkä olla asteen parempia kuin silloin, kun

” Häiriössä harjoitellessa tehtävien tulee olla koiralle riittävän helppoja ja tuttuja, jotta se pystyy niistä suoriutumaan.

treenaatte kahdestaan tutussa ja turvallisuudessa kotihallissa. Näin koiralle pääsee hankalammassa ympäristössä kertomaan, että se teki mielettömän hienosti häiriöistä huolimatta.

Erityisesti kisoihin liittyviä häiriöitä voivat olla esimerkiksi haukkuvat ja juoksevat koirat, lepattavat kehänauhat, toimitsijoiden telta, kehän ulkopuolella istuvat/seisovat tai aitoihin nojailevat ja tuijottavat ihmiset, tuomari ja muut kehässä olevat toimitsijat jotka voivat lajista riippuen liikkua reippaastikin tai kyhjäyttää paikoillaan, erilaiset säälmiöt, kuulutukset ja taustamusiikit, jännittävät ja stressaavat ihmiset ja koirat, jännittyneenä oudosti käyttäytyvä oma ohjaaja, palkitsemisen äänet ja palkkioherkkujen hajut, tai aivan täydellinen, jännittänyt hiljaisuus ja kuiskaten puhuvat ihmiset.

Tällaisia häiriöitä on tärkeää esitellä koiralle jo ennen ensimmäistä koestarttia, jotta tilanne on koiralle reilumpi. Jos koiran kanssa on harjoiteltu vain omalla porukalla tutulla treenikentällä, ei voida odottaa, että se pystyisi suoriutumaan samalla tasolla uudessa paikassa, uusien ihmisten ja koirien keskellä ja kaikkien ihmeellisten asioiden ympäröimänä. Mikäli juuri kisatilanteen omaisia häi-

riöitä ei pääse treenaamaan eli esimerkiksi möllikisoja ei järjestetä lähialueella, tai virallisiin kokeisiin/match show-tapahtumiin/näyttelyihin ei pääse treenailemaan hieman sivummalla oman koiran kanssa, tulee häiriössä tekemistä harjoitella muissa ympäristöissä. Koiran kanssa voi treenailla esimerkiksi kaupan/koulun/päiväkodin parkkipaikalla, urheilukentän vieressä, koirapuiston lähistöllä, kauppakeskuksen käytävillä, juna-asemalla. Paikasta riippuen mitään kovin isoa ja irtoavaa treeniä ei välttämättä pysty tekemään, mutta jo kontaktissa oleminen, kuuntelutreeni ja yksittäisten tehtävien tekeminen hulinassa ja hälinässä ovat hyvää ja tärkeää harjoitusta kisoja varten. Lisäksi treenikavereita voi värvätä häiriköimään tutussa paikassa tehtävissä treeneissä.

Jokaisessa lajissa on myös omia häiriöitä: rally-tokossa kyltit ja erilaiset tötteröt sekä mahdolliset erikoisesteet ja houkutus, tokossa taas on erinäköisiä kartioita ja merkkejä, teipinpalloja/ naulauslevykeitä, hiekkiaan piirrettyjä viivoja tai nauhoja. Koiratanssissa mahdolliset ohjelmassa käytettävät rekvisiitat voivat olla koiralle häiriöksi, jos se haluaisi kovasti innoissaan suorittaa

rekvisiitan kanssa tehtävät liikkeet heti. Treeneissä kannattaa siis sirotella lattialle erilaisia lajiin liittyviä tarvikkeita, vaikka tarkoitus ei olisikaan treenata juuri niihin liittyvää asiaa. Tokokoirallekin esimerkiksi ruutu tai kierto saattavat olla mielettömän hauskoja tehtäviä, jolloin kannattaa treenata myös niin, ettei kentällä olevaan ruutuun ollakaan juoksemassa missään vaiheessa treeniä.

Jännittäminen

Suurin osa meistä jännittää koesuorituksia, enemmän tai vähemmän. Jännittäminen on siinä mielessä tarpeetonta, että koirakilpailut eivät ole elämän ja kuoleman asia ja esimerkiksi tuomarit aidosti toivovat kaikkien onnistuvan omalla tasollaan, mutta jännittäminen on myös kovin luonnollista. On hyvä koittaa etsiä itselleen sopivia tapoja hallita ja hillitä jännittämistä, tai vähintäänkin tapoja selvittää koepäivästä jännityksestä huolimatta. Myös koira kannattaa valmentaa siihen, että ohjaaja voi käyttäytyä oudosti, sillä esimerkiksi jo jäykät liikkeet tai pingottunut ääni voivat olla koiralle todella omituisia. Jännitystä voi jonkin verran esittää ja opettaa koiralle, että suolapatsaana seisova ohjaaja jolla hädin tuskin henki pihisee, onkin oikeastaan vallan erinomainen palkkioautomaatti. Jos taas oma reaktio jännittämiseen on hirvuihin puheripuli, voi koira totuttaa koiraa siihen, että ylimääräinen pulputus on niin ikään positiivinen juttu. Hakeudu treenaamaan koiran kanssa erilaisiin itseäsi jännittäviin tilanteisiin, jotta voit myös aidosti jännittyneenä helpottaa suoritusta ja palkita koira runsaammin kuin mitä koetilanteessa pystyisit.

Monesti jännittäminen hellittää jonkin verran, kun kokemusta karttuu, mutta kaikkien kohdalla näin ei käy. Jos jännitys tuntuu pilaavan koesuorituksen toisensa jälkeen, kannattaa jännityksen hallintaan kuitenkin paneutua. Nykyään on onneksi paljon erilaisia koulutuksia ja luentoja sekä valmentajia myös näihin ohjaajan mentaalipuolen asioihin!

Epäonnistumisten selättäminen

Epäonnistuminen ja jännittäminen liittyvät usein toisiinsa: mitä jos koira tekee sinä tai tätä, mitä jos minä pilaan koiran suorituksen, mitä jos taas menee pieleen se meille vaikea juttu? Epäonnistumisista voi ja kannattaakin opetella pääsemään yli, oli sitten kyseessä täysin penkin alle mennyt koesuoritus tai ihan vain yksittäinen tehtävä, joka ei onnistunutkaan. Varsinkin yhtään herkem-

” Jos jännitys tuntuu pilaavan koesuorituksen toisensa jälkeen, kannattaa jännityksen hallintaan kuitenkin paneutua.

mälle koiralle on tärkeää opettaa, että möhlyys (koiran tai ohjaajan) ei tarkoita, että kaikki on pilalla, vaan tekeminen jatkuu ja palkkion mahdollisuus pysyy olemassa. On nimittäin enemmän kuin todennäköistä, että joskus jokin asia ei onnistu koe/kisatilanteessa, joten epäonnistumisen jälkeen suorituksen jatkamisen harjoittelu on tärkeää.

Virheitä ei tule liiaksi korostaa koiralle, varsinkaan opetusvaiheessa. Lajista riippuen korjausmahdollisuuksia saattaa olla rajatusti: esimerkiksi tokossa on joissakin liikkeissä mahdollisuus lisäkäsyyhin tai -ohjauksiin, ja rally-tokossa voi suorituksen aikana uusia tehtävän kaksi kertaa. Koiratanssiohjelmassa taas korjausten mahdollisuus on minimaalinen, ja jos jokin liike ei onnistu, täytyy vain yrittää jatkaa seuraavaan mahdollisimman sulavasti, sillä musiikki vie ohjelmaa koko ajan eteenpäin.

Lisäohjauksia tai uusimisia on tärkeää treenata sekä koiran että ohjaajan kantilta, mutta on hyvä harjoitella myös sitä, ettei kaikkia virheitä voi jäädä korjaamaan tai toistaa liikettä/tehtävää uudestaan ja uudestaan, kunnes se onnistuu. Etenkin silloin, kun harjoitellaan kokonaisuuksia (useita liikkeitä peräkkäin, kokonaista ohjelmaa tai radan suorittamista), ei tule jäädä hinkkaamaan tekniikkaa, vaan tällöin halutaan keskittyä nimenomaan ehjään kokonaisuuteen, jossa koira pysyy sopivassa vireystilassa ja keskittyneenä suorituksen läpi. Ehjään kokonaisuuteen kuuluu myös se, että yksittäisen mokaan jälkeen suoritus jatkuu. Jos jokin liike tai tehtävä tai osa-alue ei onnistu, voi sitä harjoitella erikseen kokonaisuustreenin jälkeen, kun koira on loppupalkattu ja saanut pienen tauon.

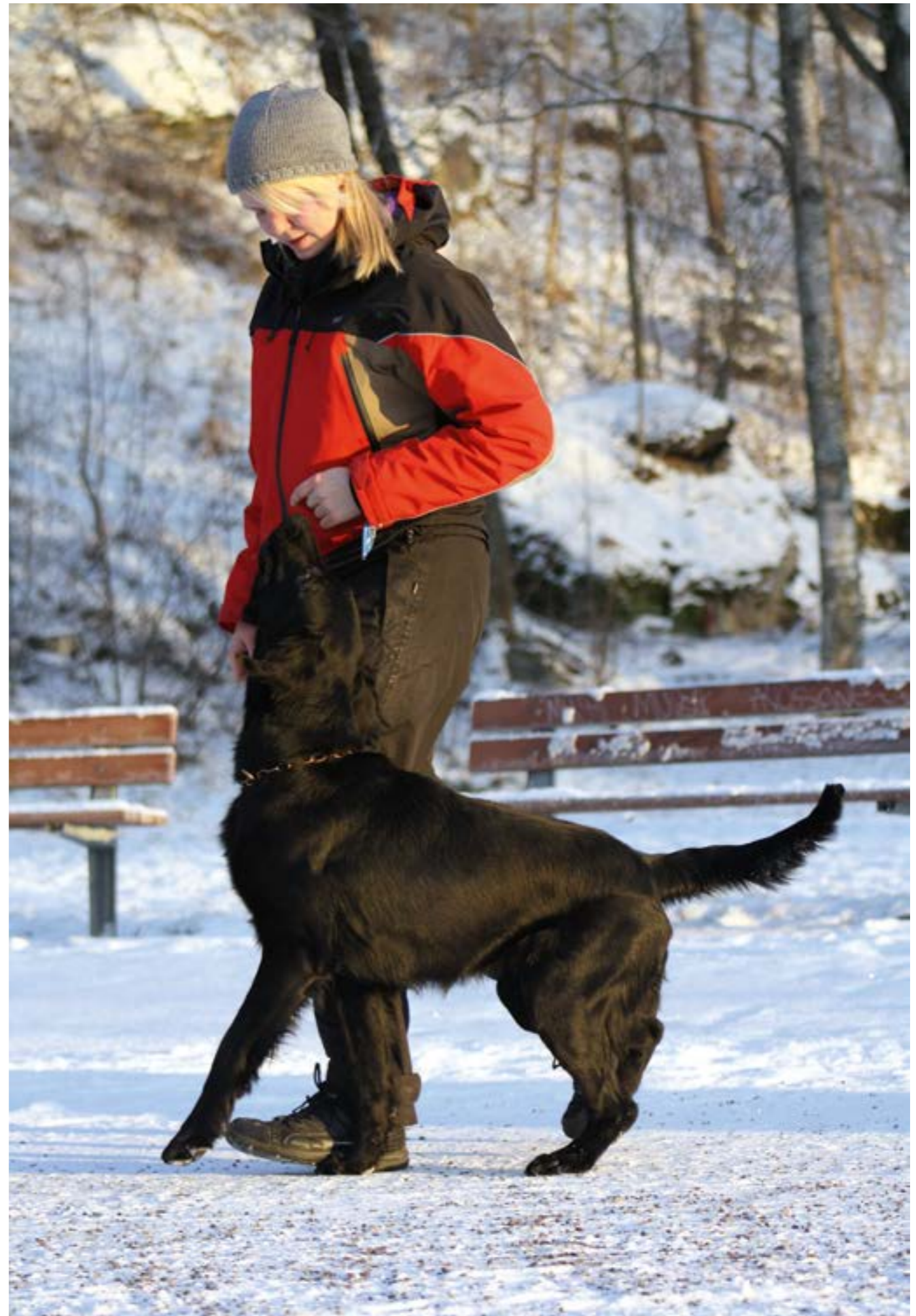
Kokonaisuustreeni

Kun liikkeitä, tehtäviä ja palasia on harjoiteltu riittävästi, päästään tekemään niiden yhdistelmiä. Pieniä yhdistelmiä voi ja kannattaa treenata heti, kun koira osaa esimerkiksi muutaman erilaisen tehtävän (istu, maahan, tassu, käsi-kosketus, tms). Lajista riippuen kokonaisuustreeni voi näyttää erilaiselta: tokossa on mahdollista vapauttaa koira ja siirtyä uuteen aloitusperusasentoon hieman eri kohtaan, ja tällöin yhtenä

”liikkeenä” täytyy tietenkin harjoitella myös näitä liikkeiden välisiä siirtymisiä sekä uuden liikkeen aloituksia. Rally-tokossa taas tehtävät nivoutuvat yhteen seuraamispätkien avulla, eli seuraamisen tekniikkaa ja motivaatiota on tärkeää ylläpitää itse kyltitehtävien ohella. Kuten edellisessä kohdassa jo on mainittu, ei kokonaisuustreenissä jäädä hinkkaamaan tekniikkaa, vaan keskitytään erilaisten tehtävien suorittamiseen peräjälkeen. Kokonaisuustreeniin valitaan vain sellaisia tehtäviä, jotka koira osaa riittävän varmasti, jotta se pystyy suoriutumaan mahdollisimman hyvin. Tehtävien järjestystä ja sisältöä on myös hyvä muuttaa, jotta koira ei leipäänny - tai opi suorittamaan koko tehtäväsarjaa itsenäisesti yhdellä aloituskäskyllä. Jälkimmäinen on ehkä se flattimaisempi vaihtoehto, mutta nämä kaverit tuppavat myös kyllästymään melko herkästi samojen temppujen kaavamaiseen jauhamiseen.

Kokonaista koesuoritusta, esimerkiksi kaikki alokasluokan liikkeet peräkkäin, kokonainen tanssiohjelma tai kokopitkä rallyrata ilman välipalkkoja, ei välttämättä kannata tehdä kovin usein, mutta useamman liikkeen/tehtävän putkeen tekemistä kyllä. Emme halua masentaa koira sillä, että nähdessään valmiin kisakehän se tietää jo, että pitää tehdä hillittömästi saadakseen palkan, vaan että sillä olisi enemmänkin toiveikas olo hyvin yllättävistä palkkiomahdollisuuksista. Hieman lyhyempiä tehtäväsarjoja, liikekokonaisuuksia ja radanpätkiä taas on tärkeää harjoitella riittävästi, jotta niistä muodostuu koiralle normaali osa tekemistä. Esimerkiksi tokokoiralle kannattaa melko usein tehdä muutaman liikkeen putkia yhdellä isolla loppupalkalla, koiratanssikoiraalle erilaisia liikekokonaisuuksia, ja rallykoiraalle seuraamisen yhteydessä tulevia peräkkäisiä tehtäviä kylteillä tai ilman.

Kokonaisuuksien treenaamiseen liittyy olennaisesti myös niin sanottu palkattomuustreeni, eli koira opetetaan siihen, että palkkio tulee kyllä, kun sen aika on. Tästä palkattomuuden/ palkkion viivyttämisen harjoittelusta lisää seuraavassa osassa. *FV*

Lelujen kerääminen laatikkoon

Tämä temppu on helpohkoa opettaa flatille, joka kantaa esineitä mielellään. Koiran ei kuitenkaan tarvitse osata noutoa, vaan se voidaan opettaa tehtävän ohessa. Taitoa voi hyödyntää myös esim. roskien, pullojen tai vaikka sukkien keräämiseen.

OPETTAMISEEN ON useita eri tapoja. Kokeile ja mieti, mikä on sinun koiralesi paras. Eri tyylejä voi yhdistellä sen mukaan, mitkä niistä sopivat omalle koirallesi! Tempun palasia ovat karkeasti esineen nostaminen, esineen kantaminen ja esineen pudottaminen haluttuun kohtaan (luluaatikkoon).

Opettaminen naksuttimen tai palkkasanan avulla

Vaihe 0: Koiran nostaa esineen maasta. Jos koiran nostaa erilaisia esineitä pyynnöstä, voit hypätä yli tämän vaiheen. Koiralle vieraiden esineiden kanssa tämä on hyvä tapa opettaa nostamista. Koiran saa tarjota toimintoja esineeseen liittyen, ja sinä naksautat sekä palkitset seuraavista vaiheista:

- Koiran katsoo esinettä
- Koiran lähestyy esinettä
- Koiran vie kuonoaan lähelle esinettä
- Koiran tönäisee esinettä kuonollaan

Tässä vaiheessa ala odottaa, että koiran tekisi vielä vähän enemmän kuin pelkkä tönäisy. Koiran voi esimerkiksi:

- Tönäistä esinettä niin, että se liikahtaa
- Vierittää esinettä kuonollaan
- Avata suutaan

Jätä palkitsematta esim. tassulla raapimiset, eli tehtävään tulisi liittyä koiran kuono ja esine, jotta koiran voidaan palkata. Jos koiran lakkaa yrittämästä, palaa reilusti helpompaan kriteeriin eli tarvittaessa palkitse vain siitä, että koiran katsoo esinettä.

Kun koiran tarttuu esineeseen, palkitse se ruhtinaallisesti. Kun koiran lopulta tarttuu esineeseen ja nostaa sitä maasta, voit siirtyä seuraavaan vaiheeseen.

Vaihe 1: Ota yksi lelu ja laatikko. Kun koiran katsookin lelua, naksauta ja palkitse koiran heittämällä palkkio

laatikkoon. Toista vaihetta, kunnes koiran alkaa nostaa lelua kohti laatikkoa, ja anna palkkio aina laatikkoon. Jos koiran jää kiinni laatikkoon' eikä enää meinaa mennä leluun, palkitse välillä leluun viereen. Voit käyttää nameina sellaisia, joista kuuluu ääni niiden pudotessa laatikkoon tai laatikkoa, josta napsaus kuuluu.

Huom! Ole tarkkana naksautuksen hetkessä, eli naksauta, kun lelu on vielä koiran suussa. Jos koiran ehtii pudottaa leluun ja naksautat silloin, palkitset koiran leluun pudottamisesta.

Vaihe 2: Kun koiran alkaa nostaa lelua, odota, että se siirtyy edes hieman kohti laatikkoa. Palkitse heittämällä nimi laatikkoon. Jatka niin kauan, että koiran alkaa viedä leluun laatikkoon saakka.

Vaihe 3: Anna tehtävälle nimi: ennen kuin koiran nappaa leluun suuhunsa, sano käsky ja odota, että koiran suorittaa tehtävän loppuun. Toimi vielä yhdellä lellulla. Palkitse siitä, että lelu putoaa laatikkoon, ja anna vielä toinen nimi niin, että nostat leluun pois.

Vinkkiboksi:

Leikillisuus ja motivaatio: Jos koiran kyllästyy, pidä tauko ja kokeile hetken päästä uudestaan. Tämä temppu vaatii useita vaiheita, ja on tärkeää, että koiran kokee harjoittelun mukavana leikkinä.

Kun lelu ei houkuta: Jos koirasi ei halua ottaa lelua suu-

hunsa, kokeile houkutellessa sitä eri materiaaleilla ja muodoilla – esim. pehmeämmät lelut saattavat olla aluksi helpompia.

Luopuminen tassutyöskentelystä: Jos koiran raapii tai tuuppaa tassullaan, palkitse vain kuonolla työskentelyä, jotta toivottu käytös vahvistuu.

Tempo koskettaa lelua.

Tempo nostaa leluun maasta.

Lapun tökkäyksessä palkitse seuraavista vaiheista:

- Koira katsoo lappua
- Koira lähestyy lappua
- Koira koskee kuonolla lappua

Lappu siirtyy eri suuntiin, kunnes se laitetaan laatikon pohjalle. Heitä palkkani laatikon sisälle!

Jos haluat sheipata pään laittamisen koriin ilman lappua:

- Koira katsoo koria -> palkitse kohti koria
- Koira lähestyy koria
- Koira vie päättään korin yläpuolelle -> palkitse korin sisään
- Koira vie päättään korin sisälle

Pään vieminen laatikon sisään voidaan nimetä jollain omalla sanalla, esim. ”koriin”. Opeta lelun nostamista samalla tavalla kuin toisessa opetustavassa, ja

kun koira sujuvasti nostaa lelun, voit pyytää siltä pään laittamisen koriin. Anna palkkionami tässä vaiheessa aina korin sisälle.

Muista vahvistaa jo lelun kantamista kohti koria: jos sanot koiralle ”koriin” ja se lähtee lelu suussa kohti laatikkoa, naksauta ja palkitse jo laatikon lähestymisestä. Voit alkuvaiheessa myös antaa esineen koiralle suuhun hyvin lähellä koria, jolloin onnistumisprosentti on suurempi, kun koiran ei tarvitse kantaa esinettä pitkälle.

Koiralle, joka osaa antaa lelun käteen

Tempu voidaan opettaa myös niin, että olet itse lelulaatikon luona ja odotat, että koira aluksi antaa lelun sinulle käteen, josta se pudotetaan laatikkoon. Pidä kättäsi laatikon yläpuolella, jotta koira tulee palkittua siitä, että lelu päätty

kerralla laatikkoon saakka. Tällöin vain tulee melko nopeasti ’häivyttää’ itsensä tehtävästä, ellei halua olla lelulaatikon luona koiran kerätessä.

Muuta

Jos perheessä on useampia koiria ja niiden toivotaan keräävän lelut yhdessä, opetetaan jokainen koira ensin erikseen. Sitten kaksi koiraa yhdessä, molempia palkitaan oman tasonsa mukaisesti ja samalla tehtävän osia vahvistaen. Kun koirat pystyvät tekemään tehtävän pareina, voidaan ottaa kolmas koira töihin yhtä aikaa, jne.

Joillekin koirille opetus on alussa helpompaa niin, että laatikko on koiran ja ohjaajan välissä, varsinkin sellaisille koirille, joille noutaminen on vahva. Muista kuitenkin nopeasti alkaa siirtelemään omaa sijaintiasi koiraan nähden. *FV*

Tempo laittamassa lelua laatikkoon.

Tempo tiputtaa lelun ennen koria.

Tempo laittaa toisenlaista lelua laatikkoon.

Esteri, Ursula ja Maire.

Mikko näki kauniin mustan koiran kadulla - ja rakastui

Lapsuuteni kodissa oli berninpaimenkoiria vuodesta -64 saakka. Niinpä olikin luonnollista, että muutettuani omilleni jatkoisin rodun parissa. Onni ei ollut kuitenkaan myötä pentuvalinnoissani. Molempien koirieni kanssa oli moninaisia ongelmia siinä määrin, että päätin elämän koirien kanssa saavan riittää. Kymmenen koiratonta vuotta kului, kunnes kolme tytärtäni alkoivat ehdotella koiran hankintaa. Mitäpä isä voisi tyttärltään kieltää. Mieleeni tuli muisto parinkymmenen vuoden takaa, kun näin kauniin mustan koiran kadulla. Otin silloin selvää minkä rotuisesta koirasta oli kyse.

EN SAANUT tyttärltäni rauhaa pentuasiassa. Lopulta päätin demokraattisena isänä, että se on sitten musta sileäkarvainen noutaja uros mikä minulle sopisi. Tampereen KV-näyttelyyn lähdimme sitten koko perheen voimin tutustumaan tähän rotuun. Kehän laidalla tapasimme Liikkasen Aijan koirineen. Aijalta saamillani ohjeilla eräänä huhtikuuisena päivänä osasin poiketa Tuula Rajalan pihaan Iittalassa. Jos olin näyttelyssä menettänyt tälle rodulle pikkusormeni, niin Tuulan pihassa meni koko käteni. Ja kun Tuulan koira Ursula (Blackpicks Unique For Me) tuli haettua meille vierailulle kotiin päiväksi, niin Mikolta meni koko sielu. Olisimme tietysti ostaneet heti silloin yksivuotiaan Ursulan, mutta eihän Tuula siitä luopunut - vielä.

Blackpicks pentua odottelimme sitten syntyväksi heinäkuulle. Pentujen synnytyä uroksia olikin vain kaksi ja molemmat varattuja. Sanoinkin Tuulalle että valitettavasti haluaisimme vain uroksen. No, kun tyttäreni olivat itkeskelleet pari tuntia päätöstäni, oli pakko soittaa Iittalaan että narttukin kävisi. Syyskuussa -04 haimme kotiin ensimmäisen flattimme, joka sai kutsumanimekseen Varpu (Blackpicks Windhills Varpu). Tästähän se alkoi aikalailla heti tutustumisen rodunomaisiin harrastuksiin tämän kohtuullisen jääpäisen, eikä kovinkaan miellyttämisen haluisen noutajan alun kanssa.

Puolitoista vuotta myöhemmin meille tuli toinen musta, nimittäin Ursula. Hain jatkuvasti Ursulaa Varpun lenkkikaveriksi. Kahden koiran kanssa oli vaan niin mukavaa, että olimme kovin kiitollisia tästä niin rakkaaksi tulleesta seuralaisesta. Muutaman vuoden ajan meillä oli kolmekin flattia, kun otimme Ursulan pennun Esterin (Blackpicks Icedancer).

Vuodet vierivät ja koirien kanssa harrastelu vei minut mukanaan. Lähinnä nomea harjoiteltiin ja Esterin kanssa tyttäreni starttasi muutaman kerran mejässäkin. Metsästys tai lähinnä linnustaminen tuli mukaan touhuun aina kun joku tuttava kaipasi noutavaa koiraa ohjaajineen mukaansa metsälle. Näitä mahdollisuuksia ilmaantui sen verran harvoin, että lopulta suoritin itse metsästyskortin. Kortin ja aseiden hankittuani en ole kesälomaani enää pitänyt kuin syksyisin.

Pentukuume iski tietysti minulle aika ajoin ja kesällä -13 lähdin Evolle katsomaan Flattimestaruutta. Halusin

Sirkan kanssa sorsalla.

” Tänä vuonna tuli täyteen 20 vuotta flattien kanssa vietettyä elämää. Rakkauteni tähän rotuun ei lähde minusta kirveelläkään.

nähdä erityisesti kaksi tiettyä koiraa starttaamassa monien muiden lisäksi. Oikeastaan tämän retken seurauksena meille seuraavana keväänä kotiutui Maire (Taka-Tapiolan Lila). Sattumalta Mairensuvussa yhdistyvät nämä samat koirat, joita lähdin Evolle katsomaan. Edellisenä syksynä Varpu oli poistunut joukosta 9-vuotiaana, Ursulan ollessa jo 10-vuotias.

Mairensuvussa kävin treenaamassa kasvattajansa Tapion luona Mäntässä. En voinut noilla kerroilla olla ihastumatta Taka-Tapiolan Mantaan. Toki Manta oli erittäin suorituskykyinen koira, mutta erityisesti minua miellytti sen luonne. Niinpä halusin ehdottomasti Mantansuvun pennun. Sen toisesta pentueesta sain sitten Mairelle kaveriksi Sirkan (Taka-Tapiolan Saaga). Tuon

” En olisi ollut päivääkään ilman koiraa, jos olisin tiennyt kuinka hieno rotu tämä on.

pikku täryttimen kanssa oli sitten pakko luopua hiukan suurpiirteisestä tavastani treenata. Muutaman peruutusliikkeen jälkeen yhteistyömme alkoi toimia sen verran hyvin, että lopulta saimme kilpailuoikeuden nomessa voittajaluokkaan. Se riitti minulle tällä erää kokeista. Olen välillä kova jännittämään koetilanteissa, niinpä starttaaminen ei aina tunnu mukavalta. Sirkka on ainoa koiristani, jonka kanssa olen osallistunut pari kertaa myös WT-kokeisiin. Kaikki flattini ovat olleet mainioita metsästyskoiria, vaikka kokeissa ei aina menestystä ole tullutkaan. Varsinkin nämä kolme viimeisintä koiraani ovat saaneet olla töissä lintumetsällä aktiivisesti syksystä toiseen. Niistä on ollut myös monesti iloa koirattomille metsästäjille, kun teeritai metsopaisti on ollut vaarassa joutua hukkaan.

Tänä vuonna tuli täyteen 20 vuotta flattien kanssa vietettyä elämää. Rakauteni tähän rotuun ei lähde minusta kirveelläkään. En voi väittää ettenkö olisi joskus miettinyt ottavani vaikka seisojan, mutta se on jäänyt aina ajatuksen asteelle. Olenkin monesti sanonut, etten olisi ollut päivääkään ilman koiraa, jos olisin tiennyt kuinka hieno rotu tämä on. Tätä kirjoitellessani arkea ja pyhiä kanssani viettää Taka-Tapiolan Saaga, eli Sirkka, joka on tämänkin syksyn saanut nauttia rodunomaisesta työstään. Usein saamme seuraksemme tyttäreni flatin Armin (Blackpicks Magica De Spell). Pentukuume tietysti vaivaa minua aika ajoin, mutta näistä luopumisen hetkinä on pakko puntaroida asioita monelta kantilta.

Tuulan ja Tapion kasvattamat koirani ovat tuoneet valtavasti iloa ja sisältöä elämäni. Heille kuuluu kiitos myös niistä opeista, joita olen heiltä vuosien varrella saanut!

Seuraavaksi vieritän kirjoituspallon Tiina Rasille. *FV*

Mairen kanssa junnumestaruudessa 2015.

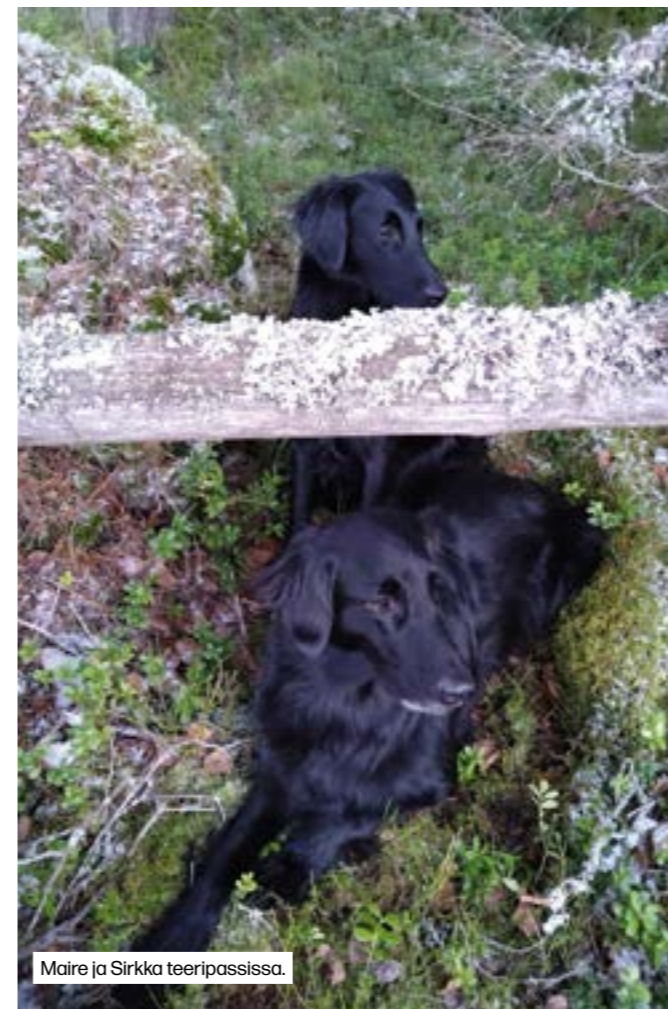

Sirkan kanssa onnistunut pyyn pillitys.

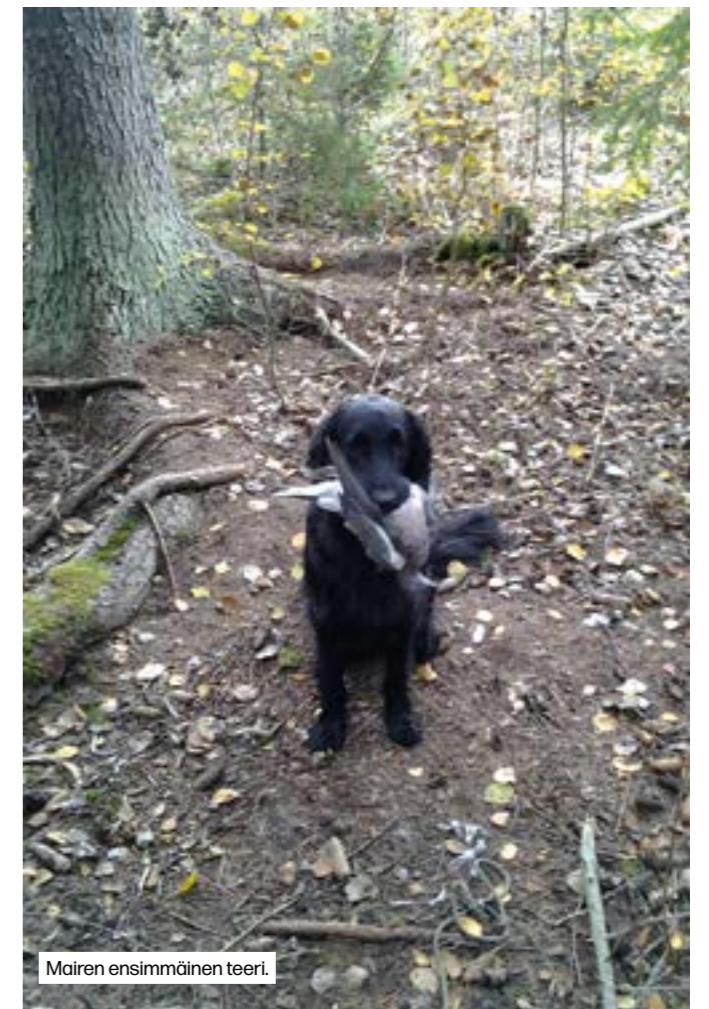

Taka-Tapiolat.

HANNA RAJALA

Maire ja Sirkka teeripassissa.

Mairen ensimmäinen teeri.

Suomen Noutajakoira järjestö ry:n puheenjohtaja Kari Grönman 11.1.1969 - 13.8.2024

ELOKUUSSA SAIMME surullisen viestin, Suomen Noutajakoira järjestön puheenjohtaja, MEJÄ-tuomari Kari Grönman oli menehtynyt. Kari oli taistellut sairauden kanssa jo jonkin aikaa, mutta silti suruviesti pidetyn ja aktiivisen noutajaharrastajan kuolemasta oli shokeeraava. Kuten aina, Kari oli koko sairautensa ajan jaksanut olla positiivinen, vaikka ajat sairauden kanssa olivatkin vaikeita. Vielä kesäkuun puolivälissä Kari arvosteli MEJÄ-kokeissa Salossa, joka koe jäi Karin viimeiseksi. Kari oli tuttu hahmo flattileirin MEJÄ-kouluttajana, jossa hän vuosittain vakiokalustona toimi yli kymmenen vuoden ajan. Kari oli mukana monessa ja kun hän jostain innostui hän antoi sille aina kaikkensa, oli se sitten koiraharrastusta, autourheilua tai työtä.

Karin noutajaharrastus alkoi vuonna 1998 hänen hankkiessaan ensimmäisen labradorinnoutajansa Ticin (Ibu Bahokki's Dark Performer), eikä rotu sen jälkeen koskaan vaihtunut. Hyvin nopeasti Kari viehätti MEJÄ-kokeista, jota hän lähtikin harrastamaan heti alusta alkaen erittäin aktiivisesti. MEJÄ suomenmestaruuskokeissa Kari oli mukana ensimmäisen kerran jo vuonna 2001, jonka jälkeen hän oli tuttu hahmo jokaisessa järjestestyssä MEJÄ SM-kokeessa. Tyhjänpanttina Kari ei näissäkään kokeissa viihtynyt, vaan osallistui kokeen järjestämiseen eri rooleissa, aina siellä missä apua tarvittiin.

Suomenmestaruuskokeiden lisäksi Karia viehätti erityisesti myös pohjoismainen MEJÄ-yhteistyö ja hän olikin aktiivisesti noutajien MEJÄ-maajoukkueen mukana, vuosittain eri pohjoismaissa järjestetyssä joukkueemestaruuskilpailussa, toimien joukkueen johtajana tai koiran ohjaajana. Myös noutajien MEJÄ-mestaruus oli tapahtuma, jota Kari arvosti korkealle ja se olikin vuosittain hänen mielestään Suomen kovatasoisin MEJÄ-koe.

Yhdistystoiminta tuli mukaan Karin koiraharrastukseen hyvin varhain noutajan hankinnan myötä. Hän oli innokas talkoolainen Satakunnan noutajakoira-

yhdistyksen tapahtumissa, kuten Pomarkun NOME-kokeissa sekä Porin KV-koiranäyttelyissä. Koetoimitsija pätevyuden hankittuaan Kari alkoi järjestämään Satakunnan noutajakoira yhdistykselle MEJÄ-kokeita sekä koulutuksia ja lähti mukaan myös yhdistyksen MEJÄ-toimikuntaan. Sitä myöden yhdistysmaailma vei hänet mukanaan ja vuodet 2017-2022 hän toimi Satakunnan noutajakoira yhdistyksen puheenjohtajana. Näistä ansioista hänet palkittiin Suomen Noutajakoira järjestön hopeisella ansiomerkillä.

Vuonna 2011 Kari hakeutui MEJÄ-yli tuomarikoulutukseen ja tuomarikortin saatuaan hän kiersi ahkerasti ympäri Suomea etelästä pohjoiseen ja idästä länteen arvostelemassa ja neuvomassa koirakoita MEJÄ-kokeiden maailmaan. Kari oli erittäin pidetty MEJÄ-tuomari, tuomariurallaan hän ehti arvostelemaan yli 1000 MEJÄ-suoritusta.

Rauhallisena ja diplomaattisena esiintyjänä Kari oli haluttu henkilö erilaisiin,

haastaviinkin luottamustehtäviin. Niinpä hänet valittiin kahdesti MEJÄ-yli tuomarikollegioon, jossa hän toimi muun muassa varapuheenjohtajana. Kari toimi myös MEJÄ-yli tuomarit ry:ssä eri tehtävissä.

Suomen Noutajakoira järjestö ry (SNJ) oli Karille tärkeä. Hän aloitti MEJÄ-kouluttajana järjestön kesäleirillä ja liittyi mukaan SNJ:n MEJÄ-toimikuntaan. Vuonna 2017 Kari lähti mukaan rotujärjestön hallintoon, toimien hallituksen vara- ja varsinaisena jäsenenä.

Suomen noutajakoira järjestön puheenjohtajaksi Kari valittiin vuonna 2023. Tätä tehtävää hän hoiti kuolemaansa saakka.

Suomen sileäkarvaiset noutajat ilmaisee lämpimät surunvalittelut Kari Grönmanin omaisille, läheisille ja ystäville, sekä kattojärjestö Suomen Noutajakoira järjestö ry:lle. *FV*

Takana on aktiivinen vuosi sisältäen tapahtumia, koulutuksia ja kokeita. Unohtamatta taustalla tapahtuvia tuki-toimintoja kuten toimihenkilöitä sekä Flattiviestiin kirjoittaneiden työpanosta.

Rotujärjestö on juuri niin aktiivinen kuin sen jäsenistö ja aktiivit ovat. On aika kiittää jokaista teistä jotka olette laittaneet hyvän kiertämään.

Tuhandesti kiitos jokaiselle!

MARKKU KÄSTEFÖHJÄ

BARBARA KOMSI

MILLA SAARINEN

TIINA ASOVAARA

Iloista joulua ja onnea vuodelle 2025

Toivottaa: Suomen sileäkarvaiset noutajat ry

JUHO PALJARI

Rauhallista Joulua ja Hyvää Uutta Vuotta!

Kasvattimme saavuttivat muun muassa seuraavia tuloksia vuonna 2024!

Pikestar's I Let The Music Speak
VSP SERT Om. Seppo Ihonen & Sara Rosendahl

RIGAJW-24 Pikestar's Autumn Colours At Sniffens
Mm. Päänäyttelyn BIS-2 pentu, ROP & VSP pentu & BIS-4, Latvia: Jun SERT & J-CACIB, NOU1 Om. Miia Suppanen

RIGAJW-24 Pikestar's A Sky Full Of Stars*
Mm. 2 x VSP-pentu, Latvia: Jun SERT & J-CACIB Om. Seppo Ihonen & Janni Kallio

Pikestar's After Me Please
ROP-pentu Om. Ella Karhula

Pikestar's Aurora Borealis
ROP-pentu Om. Piia Juvonen

Pikestar's Tiny Diamond
VET-SERT Om. Ilona Sallinen

FI VMVA Pikestar's Sweet Surrender
"Still going strong!"
Päänäyttelyn vanhin koira (11 v. 3 kuukautta) ERI 4 SA Om. Johanna Frimodig

FI JMVA HeJW-23 Junimperial Full Moon To Pikestars
3 x Jun SERT = FI JMVA, SERT, Juniorimestaruuden näyttelyosuuden voittaja
Om. Seppo Ihonen & Virpi Saarnikko

Pentue suunnitteilla vuodelle 2025!

Seppo Ihonen & Janni Kallio & Sanna Setälä
Puh. 040 7352792 seppo.ihonen@gmail.com

Seuraa meitä myös somessa!
Instagram @kennelpikestars
Facebook Kennel Pikestar's

Kennel Heilurihännän toivottaa
***Joulunaikaa rauhaisaa,
uutta vuotta turvaisaa!***
***Merry Christmas
and A Happy New Year!***

Suuret kiitokset kasvattieni omistajille kuluneesta vuodesta. Vuosi 2024 oli hieno vuosi ja tuli paljon erinomaisia tuloksia.

Ikimuistoinen oli järjestämämme Heilurihäntien mestaruuskoe. Kiitos kaikille tapahtuman järjestäjille ja osallistujille. Jatketaan samaan malliin ensi vuonna.

Kennel Heilurihännän
Kirsi & Asko Nieminen

C.I.E., C.I.B., IT CH, CH (show)
CH, JIT, ENCI Winner -22, Latin
Winner -22 HEILURIHÄNNÄN
SPRING RIDDLE
Om. Dolores Genco & Ludovica
Soresina, Italy

FI&EE&LV MVA, BALT MVA,
FI&SE&NO JVA, POHJ JVA
HEILURIHÄNNÄN MAIDEN'S
BLUSH
Om. Mari Aaltonen ja Tuomas
Tanskanen

**Rauhaisaa Joulunaikaa
Onnea vuoteen 2025**

Kiitos yhteistyöstä
kasvattien omistajille!

**Kennel Finnflats Tuula ja Heidi
vuoden 2025 suunnitelmat
finnflats.com**

Vuosi 2024 lähestyy loppuaan ja on aika hakea yhdistyksemme kiertopalkintoja

SUOMEN SILEÄKARVAISET noutajat ry palkitsee vuoden 2024 menestyneimmät koe- ja näyttelykauden koirat voimassa-olevien sääntöjen mukaan hakemuksien perusteella.

Kiertopalkintoja haetaan lomakkeella, joka löytyy yhdistyksen nettisivuilta: www.flatti.net

Myös kiertopalkintojen säännöt löytyvät yhdistyksen sivuilta: Järjestö -> Säännöt -> Järjestön kiertopalkinnot.

Muista laittaa hakemukseen myös mahdollisia ylimääräisiä tuloksia, sillä niillä ratkotaan tilanteet joissa koirat ovat tasapisteissä. Ilmoittamatta jääneitä tuloksia ja myöhästyneitä hakemuksia ei huomioida. Näyttelyiden koiramäärät tulee myös ilmoittaa, sillä näyttelypisteissä käytetään kertoimia ilmoitettujen koiramäärien mukaan. Ilman tietoa flattien kokonaismäärästä kyseisissä näyttelyissä, näyttelypisteet lasketaan pienimmän kertoimen perusteella.

Kiertopalkintojen hakuaika päättyy 31.12.2024.

Julkaisemme Flattiviestissä 01/2025 TOP10 parhaat flatit sekä voittajien kuvat tervehdyksineen.

Rauhallista joulua ja menestystä vuodelle 2025 kaikille flateille omistajineen!
Toivottaa kiertopalkintojen hoitaja
Senni Husso kiertopalkinnot@flatti.net FV

NIGHTCAFE

JUHO PAJARI

2025

26.4.	Match Show	10.7.	MEJÄ-koee kesäleirillä, Surkeenjärvi
3.5.	NOME-B ALO koulutus, Kouvola	10.-13.7.	Kesäleiri, Surkeenjärvi
4.5.	Mölli NOME-B ALO koe, Kouvola	8.-10.8.	World Dog Show, Helsinki
10.5.	Päänäyttely, Kouvola	15.-17.8.	Flattimestaruus, Kärkölä
11.5.	Mejä-koee, Kemiö	24.8.	MEJÄ-mestaruus, Surkeenjärvi
17.5.	Flattien WT-mestaruus, Laukaa	13.-14.9.	Nuorten koirien katselmus. Kouvola
28.6.	Möllitaipparit, Kouvola	20.-21.9.	SM-MEJÄ, Kemiö
5.7.	NOU-koee, Korpilahti	17.-19.10.	Syystreffit, Pitkämäki, Kokemäki
6.7.	NOME ALO-koee, Korpilahti	6.-7.12.	Koiramessut, Helsinki

Ajantasaiset tapahtumat <https://www.flatti.net/toiminta/tapahtumat/>

Sileäkarvainen noutaja, narttu, FI35197/21, s. 20.05.2021
FI MVA FI JVA Finnflats Olympias

Isä: FI MVA Celtair All About Us
Emä: FI MVA Finnflats Lugia
Kasvattajat: Tuula Ehrman ja Heidi Vainio
Omistaja: Markku Kastepohja

SERTIT: 18.05.2023 Turku, Kalvo Kriisk
 23.09.2023 Hyvinkää, Kati Heiskanen
 09.05.2024 Turku, Marjo Järventölä

MEJÄ VOI1: 20.07.2023 Jyväskylä, Marko Saarni
 27.08.2023 Jyväskylä, Seppo Venäläinen
 05.05.2024 Kemiönsaari, Minna Rissanen

NOU1: 14.05.2022 Vehmaa, Mika Toskala

MUUT TULOKSET: Varsinais-Suomen MEJÄn piirinmestari 2024,
 VOI1, 48 p., Finaalipaikka SM-MEJÄssä, sijoitus SM7.

Sileäkarvainen noutaja, narttu, FI21282/18, s. 09.03.2018
FI MVA Majakkasaaren Be My Honey

Isä: FI MVA FI KTV FI KTV-V FI RTVA Jay-Jay's Iron Man
Emä: EE MVA LV MVA Majakkasaaren Rantahiekan Rinsessa
Kasvattaja: Minna Latva
Omistaja: Susanna Pääkkö

SERTIT: 07.01.2023, Kajaani, Reia Leikola-Walden
 24.08.2024 Kokkola, Katja Korhonen
 15.09.2024 Uusikaarlepyy, Kati Heiskanen
NOU1: 05.09.2020, Pedersöre, Mika Toskala

Sileäkarvainen noutaja, uros, FI59079/21, s.19.10.2021
FI MVA Leeway's Frizzanto

Isä: C.I.B. C.I.E. FI MVA EE MVA LV MVA SE MVA (N) EEJV-19
 EEV-22 LVV-23 EEV-24 Almanza Simply Starstruck
Emä: LT JMVA BALTJV-19 HejW-19 Almanza Grandezza

Kasvattaja: Jenni Turtola
Omistaja: Paula Säteri

SERTIT:
 20.05.2023 Kouvola, Hayley Walker
 17.06.2023 Rovaniemi, Ricky Lochs-Romans
 17.08.2024 Kouvola, Pawel Osak

NOU1: 01.09.2024 Hamina, Taija Varis

Sileäkarvainen noutaja, uros, FI22224/18, s. 02.10.2017
FI JVA SE JVA Blacfriar Tribesman

Isä: AM GCH CH Blacfriar Viscount Monck
Emä: AM GCH CH MACH Blacfriar Zenyatta

Kasvattaja: Dr. Rachel T Hill
Omistaja: Pirjo Vane

VILTSPÄR 1: 19.09.2024 Burträsk, Ruotsi, Lo Samuelsson

Sileäkarvainen noutaja, uros, FI36932/22, s. 29.05.2022
FI MVA EE MVA Beauty Flatstar Salmiac Toffee

Isä: Toffedreams Sapphire
Emä: Flatkiss Halloween Slickchick

Kasvattaja: Nina Leino
Omistaja: Salla Sipilä

SERTIT:
 10.02.2024 Raahe, Johanna Sarkkinen
 13.04.2024 Vaasa, Sara Nordin
 20.07.2024 Kalajoki, Tiina Eskelinen
 18.10.2024 Tallinna, Viro, Wim Wellens

NOU1: 15.08.2023 Oulu SIHVONEN TAPIO

MUUT TULOKSET: Toko ALO1

Sileäkarvainen noutaja, narttu, FI44870/15, s. 04.08.2015
**FI VPVA FI RTVA EE VPVA LV VPVA EE MVA LV MVA
 LT JMVA EE JMVA Majakkasaaren Tuiverrus**

Isä: SE JVA Ryegate's Watch Out I'm About
Emä: FI MVA FI VPVA FI RTVA EE VPVA EE VMVA EE MVA LV
 MVA LT MVA BALT MVA RU MVA BY MVA LV VMVA BY GR
 MVA BALTV-14 Majakkasaaren Milla Magia
Kasvattaja: Minna Latva
Omistaja: Tuija Manninen
VALIOTULOKSET: 28.01.2024 Vantaa, Pia Heikkinen MES 97 p.
 04.03.2023 Lohja, Jaana Karppinen MES 95 p.
 02.07.2021 Jyväskylä, Tytti Lintenhofer MES 96 p.

Sileäkarvainen noutaja, narttu, FI41387/18, s. 14.07.2018
FI RTVA Majakkasaaren Lempeä Toffee

Isä: FI JVA Majakkasaaren Kustaa Kaarna
Emä: C.I.B.-V FI MVA FI VMVA EE VMVA EE MVA LV MVA LT
 MVA BALT MVA LV VMVA LT VMVA BALT VMVA Majakkasaar-
 ren Petty

Kasvattaja: Minna Latva
Omistaja: Päivi Vuorio

VALIOTULOKSET:
 27.01.2024 Seinäjoki, Fiia-Maria Kivioja, MES 95 p.
 17.08.2024 Raahe, Heli Kelhämä, MES 95 p.
 31.08.2024 Sievi, Fiia-Maria Kivioja, MES 98 p.

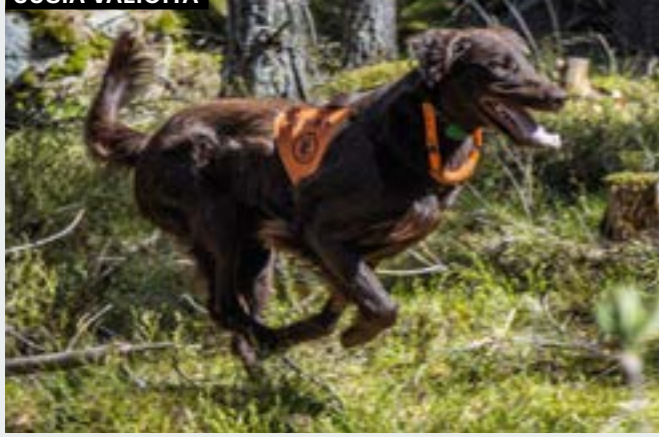
MUUT TULOKSET: Toko ALO1, näyttely EH

Sileäkarvainen noutaja, narttu, FI22804/23 s. 29.03.2023
FI JMVA Majakkasaaren Onnen Kirppu

Isä: C.I.B. FI MVA EE MVA LV MVA LT MVA BALT MVA BY
 MVA LT JMVA LV JMVA EE
 JMVA BALT JMVA KLB JCH Dakotaspirit Erase Replace
Emä: Majakkasaaren Erätuuli
Kasvattaja: Minna Latva
Omistajat: Suvi Hietala ja Hannu Laitinen

JUN SERTIT: 26.05.2024 Nurmijärvi, Kristin Kerem
 24.08.2024 Mikkeli, Jutta Haranen
 07.09.2024 Kihniö, Pekka Teini

Sileäkarvainen noutaja, uros, FI16253/19 s. 19.01.2019
FI KVA-PKH Biehkan Huihai

Isä: FI MVA Noanarkin Taxidea Taxus
Emä: Biehkan Sukkula

Kasvattaja: Jori Saastamoinen
Omistaja: Martina Westman

SUOMEN KÄYTTÖVALIO PALVELUSKOIRIEN HAKUKOETULOKSET:
29.09.2024 PAHA-3 1 A 284p. Janakkala, Maikku Mönkkönen
21.09.2024 PAHA-3 1 A 270p. Salo, Mika Laaksonen
29.10.2023 PAHA-3 1 A 278p. Porvoo, Vesa Häkkinen

MUUT TULOKSET: NOWT ALO1, NOME-B ALO1, TOKO AVO1,
MEJÄ AVO2, LTE127+,,, näyttely KÄY-H

Sileäkarvainen noutaja, narttu, FI34164/23, s. 02.06.2023
FI JMVA Buumin Poikkeus Säntöön

Isä: FI MVA SE MVA(N) EE MVA EEV22 Black Mica's Less Is More
Emä: Buumin Katujen Kuningatar

Kasvattajat ja omistajat: Henna Tuononen ja Mari Elo

JUN-SERTIT:
25.05.2024 Kontiolahti, Tina Peixoto
07.07.2024 Tuusniemi, Pirjo Aaltonen
28.07.2024 Kouvola, Maija Mäkinen

Sileäkarvainen noutaja, uros, FI26567/23, s. 14.04.2023
FI JMVA Buumin Olipa Kerran

Isä: FI MVA Sniffens Hallaukko
Emä: Rusty Rebel's Who's That Girl

Kasvattajat: Mari Elo ja Henna Tuononen
Omistaja: Jaana Tolonen

JUN-SERTIT:
06.04.2024 Joensuu, Kimmo Mustonen
25.05.2024 Kontiolahti, Tina Peixoto
26.05.2024 Kontiolahti, Marie Petersen

Sileäkarvainen noutaja, narttu, FI52027/16, s. 03.10.2016
FI MVA Buumin Kesäyön Keiju

Isä: Sniffens Snazzy Moonstone
Emä: Buumin Hangover

Kasvattajat: Mari Elo ja Henna Tuononen
Omistaja: Suvi Tanskanen

SERTIT:
06.04.2024 Joensuu, Kimmo Mustonen
28.04.2024 Polvijärvi, Jaana Kummala
06.07.2024 Juva, Paavo Mattila

NOU: 23.09.2017 Suonenjoki, Tuija Hukkanen

Rocky mutaisena.

Rocky on aina iloinen Peter Pan, joka viihtyy kuraajissa

C.I.B. C.I.E. FI MVA FI VMVA EE MVA EE VMVA LV MVA LT MVA BALT MVA BY MVA LV VMVA LT VMVA BALT VMVA Peppermint Tifani Roy Rogers "Rocky"

ROCKY SYNTYI Hollolassa 19.1.2014 Anneli Koskisen luona. Meillä oli ennestään Annelilta kaksi urosta ja sen jälkeen Rocky muutti meille. Toiselta uroskoiraltamme meni vähän aikaa ennen kuin Rocky hyväksyttiin laumaan mukaan, mutta sen jälkeen heistä tuli parhaimmat kaverit.

Mukana monessa lajissa

Olemme harrastaneet jonkin verran Rockyn kanssa. Rocky on suorittanut taipumuskokeen hyväksytysti. Mejästä hänellä on VOI3-tulos, mutta mejä on niin aikaa vievä harrastus, ettei minulla ollut aikaa harrastaa sitä pidemmälle. Toko-maailmaankin olemme tutustuneet, josta on ALO1-tulos. Siirryimme rally-tokoiluun, josta Rocky tykkäsi kovasti. Sieltä meillä on RTK1-tulos. Olemme myös matkustelleet jonkin verran Baltian maissa, näyttelyissä Rocky on pärjännyt ihan hyvin. Rocky

on Baltian maiden muotovalio ja Baltian veteraanimuotovalio. Näiden lisäksi hän on kansainvälinen muotovalio ja näyttelyvalio, Suomen- ja Valko-Venäjän valio. Viimeksi Rocky sai yli 10-vuotiaana Suomen veteraanivalion tittelin.

Aina iloinen veteraani

Rocky on luonteeltaan aina iloinen, vähän niin kuin Peter Pan. Ja tiedättekö mitä, Rocky rakastaa vettä kaikissa muodoissaan, myös kuraajat ovat kova juttu. Tämä hännänheiluttaja on kovin rakas, vaikka välillä ehkä turhankin ahkera nuolija. Toista samanlaista ei tule meillä olemaan. Vanhemmiten Rocky on ottanut omia oikeuksiaan, kuten käymisen naapurin suihkulähteellä pulikoimassa. Rocky on ikäisekseen hyvässä kunnossa. Väsy hieman enemmän kuin nuorempana, lihaskunnosta hän on saanut näyttelytuomareilta kehuja. FV

” Vanhemmiten Rocky on ottanut omia oikeuksiaan, kuten käymisen naapurin suihkulähteellä pulikoimassa.

Tämä kirjoitus julkaistaan postuumisti kirjoittajan menehdyttyä vakavan sairauden seurauksena tänä syksynä. Suomen sileäkarvaiset noutajat ry ottaa lämpimästi osaa Sarin omaisten ja läheisten suruun.

Spondyloosikuvaustuki

Suomen sileäkarvaiset noutajat ry tukee sileäkarvaisten noutajien selän virallista spondyloosi-tutkimusta.

Tukea saadakse koiran omistajan tulee olla rotujärjestön jäsen. Ennen tuen maksamista tutkimustulos tulee olla julkaistu Suomen Kennelliiton jalostustietojärjestelmässä. Koiran tulee kuvaushetkellä olla vähintään 2-vuotias (24 kk) ja korkeintaan 6-vuotias (72 kk).

Tutkimus on tehtävä SKL:n vaatiman tutkimusprotokollan mukaisesti

- röntgentutkimus on tehty laillistetun eläinlääkärin valvonnassa
- tutkimuksessa on otettu ohjeen mukainen, riittävä määrä laadukkaita kuvia
- koiran tulee olla tunnistusmerkitty ja tunnistusmerkintä tulee tarkistaa tutkimuksen yhteydessä – koira on rauhoitettava tutkimusta varten
- tutkimuksessa on käytettävä Suomen Kennelliiton virallista röntgen lähetettä – tutkittavan koiran ikä tulee olla vähintään 24 kk
- kuvat on lähetettävä Suomen Kennelliittoon lausumista varten

Tukea maksetaan 24.10.2020–31.12.2024 välisellä ajalla tehdyistä tutkimuksista. Tuen suuruus on 75 €/koira (14.1.2024 jälkeen toimitettuihin hakemuksiin). Tukea haetaan www.flatti.net/jalostus/spondyloosikuvaustuki-sivulta löytyvällä lomakkeella. Tuen määrä on enintään 2000 euroa. Verottajan ohjeen (8/2023) mukaisesti tuesta pidetään ennakkovero. Tulemme pyytämään kopion maksunsaajan verokortista, kun tuki on myönnetty.

Tarvikemyynti

TARVIKEMYNNISTÄ kaikkea kivaa harrastuksiin! Koko valikoiman löydät osoitteesta: www.flatti.net. Muista tilata pentupaketit ajoissa! Flatti-infot tarvikemyynnistä 10 €/kpl.

KASVATTAJA! Tilaa flatti-infot kasvattaja-etuhintaan **5 €/kpl**. Ota yhteyttä jäsensihteriin, jasenasiat@flatti.net

JUHO PAJARI

JUHO PAJARI

SUOMEN SILEÄKARVAISET NOUTAJAT RY:N

Pentuvälitys

Hanna Hujanen 040 578 9523

Sanna Lahtinen 040 731 0831

OTA ROHKEASTI YHTEYTTÄ: pentu@flatti.net, tai tule nykäsemään hihasta kokeissa ja tapahtumissa, jos jotain kysyttävää tulee mieleen. Pentuvälityksen sivuilta, osoitteesta www.flatti.net/pentuvälitys löytyy kasvattajalistaus, ohjeet kasvattajille pentueiden ilmoittamiseen pentuvälitykseen ja listat suunnitteilla olevista sekä astutetuista ja syntyneistä pentueista. Sivulta löydät ohjeita myös flattipennun ostajalle.

#Flattimestystä

HEDI ALENUS

Suomen sileäkarvaiset noutajat ry haluaa tuoda esille flattia monipuolisena harrastuskoirana ja nostaa esille eri lajeissa menestyneitä flatteja.

Sometryöryhmä ottaa vastaan ilmoituksia koe- ja näyttelymenestyksestä ja julkaisee tuloksia Instagramin ja Facebookin story/tarina-osiossa.

JULKAISTAVIA TULOKSIA OVAT:

- NOME ja WT: kaikkien luokkien 1-tulokset
- Muut lajit: lajin korkeimmasta luokasta saatu 1-tulos tai muu valiotulos (esim. Rally-toko MES väh. 95p)
- Valionarvon saavutukset Suomesta

Julkaisemme Suomessa saavutettuja tuloksia, sekä ulkomailla saavutettuja koetuloksia, kun kyseessä on suomalaisen omistuksessa oleva flatti.

Lisätietoja ja lomake tulosten ilmoittamiseen: www.flatti.net/palkitut/ ilmoita-tulos

Palvellaksemme kattavammin jäsenistöämme ja kasvattajia, julkaisemme jatkossa Flattiviestissä koko Suomen kattavan flattikasvattajalistan. Kasvattajalistaus on tehty ilmoitettujen tietojen perusteella ja listaus on kasvattajalle maksuton. Listalla julkaistavan kasvattajan tulee olla Suomen sileäkarvaiset noutajat ry:n jäsen, ja kasvattajan tulee olla kasvattanut vähintään yksi pentue tai kasvattajalla tulee olla selkeä lähitulevaisuuden pentuesuunnitelma tiedossa

Ahvenanmaa

FLATTS / Maarianhamina / Benita Björklund / flatts.kennel@gmail.com / 050-586 2128

Etelä-Karjala

NINJATÄHDEN / Vehkatakaipe / Satu Marins / satu.marins@hotmail.com / 040-041 5515

Etelä-Pohjanmaa

PALOKALLION / Kauhava / Heli ja Rami Pitkäljärvi / pitkajarvi.heli@gmail.com / 040-562 1529

Etelä-Savo

METSÄNPEITON / Majavesi, Mikkeli / Satu Vihavainen / satu.vihavainen@surffi.fi

Kainuu

REGALE RAZZA/ Paltamo / Anne Haverinen / kennelregalerazza@gmail.com / 044-360 1152

Kanta-Häme

FLAT POWER / Parola / Anu ja Kimmo Vorobjev, Marianne Forsell / anu.vorobjev@flatpower.fi / 050-586 7585 / marianne.forsell@flatpower.fi / 050-400 1865

HARVAHAMPAAN / Parola, Hattula / Sirpa ja Mikko Saastamoinen / harvahampaan@gmail.com / 050-367 8111

RUSTY REBEL'S / Hattula / Veera Jääskeläinen / kennelrustyrebels@gmail.com / 040-843 5827

Keski-Pohjanmaa

HARAPAKAN / Veteli / Tuomo ja Tanja Hirvi / harapakan@gmail.com / 040-829 4981

MARJONETEN / Kälviä, Kokkola / Julia Kaarela / kaarela.julia@gmail.com /

Keski-Suomi

CELTAIR / Jämsä / Jenni Juvén / jjceltair@gmail.com / 050-581 4673

HAYZEHILL'S / Laukkavirta / Kukka-Maaria Kivijärvi / hayzehills@gmail.com / 041-545 2346

KORVEN AKAN / Jämsänkoski / Riitta Koivisto / koivisto.riitta@gmail.com / 040-544 6697 /

MYRSKYLINNUN / Äänekoski / Heidi Wacklin / heiduwacklin84@gmail.com / 040-537 2985

Kymenlaakso

BLACKPEPOON / Kouvola / Tarja Kolkka / blackpepon@gmail.com / 040-706 6659

HUNTSTARS / Koria, Kouvola / Satu Saarinen, Piia Piiparinen, Jonna Saarinen / st.saarinen@gmail.com, flatti87@gmail.com, jonna619@hotmail.com / Satu 040-543 7417, Piia 040-831 4848, Jonna 045-369 9368

METSÄVIRNAN / Michikkälä / Heli Siikonen / heli@metsavirna.com / 040-580 8144

Lappi

DURASSELIN / Rovaniemi / Jonna Turpeenniemi / durasselin@gmail.com /

Pirkanmaa

OAK ISLAY / Akaa / Eija Portell / eija.portell@icloud.com / 040-511 1824

PYYMÄEN / Akaa / Kati Kallio / kati@pyymaen.com / 040-581 8490

Pohjanmaa

BÄNHOLMENS / Larsmo, Luoto / Andreas Hjulfors / a.hjulfors@hotmail.com / 050-563 2666

JAY-JAY'S / Kruunupyyp / Juha Junkkala / juhajunkkala@gmail.com / 040-513 8804

KEVÄTNIITYN / Pietarsaari / Ann Leskinen / kevatniityn@gmail.com / 050-338 3562

KVARNTORPET'S / Mustasaari, Vaasa / Birgitta Hällsten-Pada, Alf Pada / birgitta.pada@netikka.fi / Birgitta 050-585 9585, Alf 050-591 9964

Pohjois-Karjala

BUUMIN / Joensuu / Henna Tuononen, Mari Elo / hennatuononen1@gmail.com / 050-089 6444

EMKRISTINA'S / Lieksa / Tiina-Maarit Kisonen / tiinakisonen@gmail.com / 040-547 7128

Pohjois-Pohjanmaa

ALLIKON / Liminka / Henna Mikkonen / hennamik@gmail.com / 044-540 0609

FILURIN / Oulu / Tiina-Maria Pikkuaho / filurin@gmail.com / 040-534 5583

Päijät-Häme

AREILA / Lappila / Ari Majalainen / ari.majalainen@gmail.com / 040-5322949

FLATKISS / Lahti / Christina Kiuru, Marko Nikkonen / christina@flatkiss.fi / 044-425 4312

Uusimaa

BIEHKAN / Numminen, Mäntsälä / Jori Saastamoinen / jori.saastamoinen@gmail.com / 040-5020644

DAKOTASPIRIT / Klaukkala / Minna Sihvonon / keiranoora@gmail.com / 050-582 2116

DANTARAN / Espoo / Laura Rajakallio / laura.rajakallio@gmail.com / 050-535 6926

HEILURIHÄNNÄN / Saarentaus, Mäntsälä / Kirsi ja Asko Nieminen / kirsi@kennelheilurihannan.fi / 040-064 1866

KIPAKKA / Karkkila / Noora Lavonen / noora.lavonen@gmail.com 050-339 6132

LEEWAY'S / Hyvinkää / Jenni Turtola / jennimariakaukonen@gmail.com / 040-910 6602

MORRINI / Långvik, Kirkkonummi / Riitta Niemelä / rsniemela@gmail.com / 040-709 1133

NOANARKIN / Laukkoski / Kaija Leinonen / noanarkin@hotmail.com /

NOBLEMATE / Vantaa / Nina Onufriew / nina.onufriew@gmail.com /

OAK BARREL'S / Vihti / Riitta Nikko / kennel.oakbarrels@gmail.com /

OMSKAKAS / Lohja / Sari Alho ja Jyrki Halme / omskakas@gmail.com /

PIKESTAR'S / Helsinki / Seppo Ihonen / seppo.ihonen@gmail.com / 040-735 2792

Varsinais-Suomi

BEAUTY FLATSTAR / Paimio / Nina Leino, Ville Suhonen / nina.leino@hotmail.fi / 044-344 4010

FINNFLATS / Parainen / Tuula Ehrman, Heidi Vainio / finnflats@gmail.com / 040-069 9197

MAAHISMÄEN / Pöytyä / Mia Jaakola-Siimes / mia.lehtinen@gmail.com / 050-376 4517

MAJAKKASAAREN / Kaarina / Minna Latva, Susanna Pääkkö / Minna: majakkasaaren@gmail.com / 040-084 2998
Susanna: majakkasaaren.susanna@gmail.com / 040-765 5350

MEI DAN / Förby / Nada Sandberg / nada.sandberg@gmail.com / 040-727 7922

XPERIMENTS / Salo / Katja Virtanen / k_suojanen@hotmail.com / 040-356 9046

Jäsenelle

JÄSENASIAI: www.flatti.net/jasenasiat Jäsenenä saat yhdistyksen jäsenlehden, Flattiviestin kottiisi neljä kertaa vuodessa sekä etusijan yhdistyksen järjestämiin kokeisiin, koulutuksiin ja tapahtumiin.

JÄSENMAKSUT 2024:

- Liittymismaksu 5 € (ei koske pentuejäseniä)
- Varsinainen jäsen 28 € / Perhejäsen 6 € (ei omaa lehteä)
- Pentuejäsen 10 € (kasvattajan ilmoittama) (Pentuejäsenmaksu kasvattajalle hänen ilmoittaessaan ulkomaalaisen pentuejäsenen 16 €. Maksu sis. 10 € lehden postituskuluja.)
- Maksumuistutus 5 €

KASVATTAJA-ALENNUKSET: Kasvattaja saa 10 % alennuksen ostaessaan Tarvikemyynnistä Suomen sileäkarvaiset noutajat ry:n pentuvälityksessä oleville pennuille tarvikkeet pentupakettiin (pilli, pillinauha, dummy, talutin). Kasvattajan liittäessä uudet pennun omistajat pentuejäseniksi, saa uusi jäsen lahjakortin, jolla saa 10 % alennuksen ensimmäisestä Tarvikemyynnin ostopa.

OSOITTEENMUUTOKSET:

www.flatti.net/jasenasiat/osoitteenmuutos
Ilmoita osoitteenmuutos järjestön nettisivulla tai sähköpostitse jäsenihteerille: jasenasiat@flatti.net.

KUVAGALLERIA:

www.flatti.net/flattiviesti/kuvagalleria Flattiviestin toimituksella on kuvagalleria, jonne voi ladata flattikuvia järjestön käyttöön (Flattiviesti, nettisivut, Facebook, Instagram). Julkaistuissa kuvissa mainitaan kuvaajan nimi.

TILITIEDOT: OKOYFIHH

Tarvikemyynti: FI45 5620 0920 4247 35
Jäsenmaksut: FI23 5620 0920 4247 43
Yleistili (näyttely, nome ja muut): FI28 5620 0920 4247 50

SEURAA MEITÄ SOMESSAI

f @suomensileakarvaiset.noutajatry
@ @suomen_sileakarvaiset.noutajat

Hallitus 2024

PUHEENJOHTAJA Mari Mamia, Stor-Rösintie 66, 01150 Söderkulla p. 050 458 6770 puheenjohtaja@flatti.net

SIHTEERI Tanja Aunela, Iiriskuja 18A, 20320 Turku sihteeri@flatti.net

VARAPUHEENJOHTAJA Miia Koski, Kausala p. 050 458 2157

Noora Lavonen, Karkkila p. 050 339 6132 noora.lavonen@gmail.com

Henna Tuononen, Joensuu p. 0500 896 444, hennatuononen1@gmail.com

Vesa Turunen, Kempele p. 040 755 0538, vesaturunen32@gmail.com

Senni Husso, Hyvinkää p. 0400 860 276, some@flatti.net

Katja Virtanen, Salo p. 040 356 9046, webmaster@flatti.net

Varajäsenet: Markku Kastepohja, Päivi Fadjukoff

Toimihenkilöt 2024

TALOUDENHOITAJA & JÄSENSIHTEERI Heidi Vainio, p. 0400 822 110, Vallilantie 4, 23200 Vinkkilä talous@flatti.net, jasenasiat@flatti.net

SOSIAALINEN MEDIA (SOME-TIIMI) Senni Husso, Salla Sipilä ja Heidi Siipo some@flatti.net

TARVIKEMYynti & YHTEISTYÖASIAI Janina Alankoja-Kanervalva tarvike@flatti.net

PENTUVÄLITTÄJÄT Hanna Hujanen, p. 040 578 9523
Sanna Lahtinen, p. 040 731 0831 pentu@flatti.net

KIERTOPALKINNOT Senni Husso, p. 0400 860 276
kiertopalkinnot@flatti.net

WEBMASTER Katja Virtanen p. 040 356 9046
webmaster@flatti.net

Alueyhteyshenkilöt

UUSIMAA, ALUETOIMINNAN VASTUUHENKILÖ Nina Onufriew, p. 041 4331959, nina.onufriew@gmail.com

UUSIMAA Noora Lavonen p. 050 3396132, noora.lavonen@gmail.com

VARSINAIS-SUOMI Mia Jaakola-Siimes p. 050 3764517, mia.lehtinen@gmail.com

VARSINAIS-SUOMI Katja Virtanen p. 040 356 9046, k_suojanen@hotmail.com

KANTA-HÄME Tanja Porttikallio p. 044 0660664, tanja.porttikallio@gmail.com

PÄIJÄT-HÄME Minna Vornanen p. 050 5261540, minnajvornanen@gmail.com

SATAKUNTA Maija Valtonen p. 040 4120392, majajajokela3@gmail.com

PIRKANMAA Tarja Tuhola vilpputuhola@yahoo.com

KESKI-SUOMI Niina Parviainen p. 040 5473493, parviainen_niina@outlook.com

MIKKELI-PIEKSAMÄKI-ALUE Jonna Häkkinen p. 050 3057422, hiekkoi@hotmail.com

SAVON SEUTU Tarja Koistinen p. 040 7586768, tarja.koistinen@luke.fi

ETELÄ-SAVO Anu Karhunen p. 050 526 3679, anu.karhunen79@gmail.com

ETELÄ-KARJALA Juho Pajari p. 041 4582812, jpajari@gmail.com

ETELÄ-KARJALA Satu Marins p. 0400 415515, satu.marins@hotmail.com

POHJOIS-KARJALA (LIEKSA) Tiina-Maarit Kisonen p. 040 5477128, tiinakisonen@gmail.com

POHJANMAAN ALUE Heli Pitkäljärvi p. 040 5621529, pitkajarvi.heli@gmail.com

KAINUUN ALUE Anne Haverinen p. 044 3601152, kennelregalerazza@gmail.com

OULUN ALUE Henna Mikkonen p. 044 5400609, hennamik@gmail.com

Toimikunnat

FLATTIVIEСТИ flattiviesti@flatti.net
Päätoimittaja: Mari Mamia
Toimitussihteeri: Katja Virtanen
Taitto: Tuija Lassila

HARRASTUSLAJIEN TOIMIKUNTA
Pj: Pipa Pärssinen p. 040 536 7167, pipa.parssinen@gmail.com
Jäsenet: Miia Mäkijouppila, Tuija Manninen

MEJÄ-TOIMIKUNTA meja@flatti.net
Pj: Liisa Keränen, p. 040 592 1296, liisam@kolumbus.fi
Jäsenet: Mari Mamia, Miia Koski, Marko Saarni, Markku Kastepohja, Janina Alankoja-Kanervalva, Timo Hellén

KASVATTAJATOIMIKUNTA
Pj: Marko Nikkonen p. 044 019 0703, marko@flatkiss.fi
Jäsenet: Kirsi Nieminen, Piia Piiparinen, Satu Saarinen, Miia Suppanen

JALOSTUSTOIMIKUNTA jalostus@flatti.net
Pj: Kirsi Nieminen, p. 0400 641 866, kirsi@kennelheilurihannan.fi
Sihiteeri: Tuula Niva, p. 040 504 5165
Jäsenet: Riitta Niemelä, Jenni Juvén, Anne Kolsi, Laura Rajakallio

ULKOMUOTOTUOMARITMK
Pj: Riitta Niemelä, p. 040 709 1133, rsniemela@gmail.com
Jäsenet: Kirsi Nieminen, Katja Korhonen

NÄYTTELYTOIMIKUNTA nayttely@flatti.net
Pj: Anni Vornanen
Sihiteeri: Mari Aaltonen
Jäsenet: Christina Kiuru, Paula Säteri, Katja Korhonen, Pia Mattson, Marianne Forsell

NOME-TOIMIKUNTA nome@flatti.net
Pj: Heli Pitkäljärvi, p. 040 562 1529
Jäsenet: Terhi Kantanen, Marko Mikkilä, Salla Sipilä, Minsu Rauramo, Bernadetta Stenström, Nina Onufriew, Noora Lavonen, Niina Parviainen, Anne Kolsi

NOUTAJAJÄRJESTÖJEN YHTEISTYÖTMK Vesa Turunen, vesaturunen32@gmail.com
Nina Onufriew, nina.onufriew@gmail.com (varalla)

BOZITA

ROBUR

SWEDISH FUNCTIONAL QUALITY

Together
with nature
since 1903

Bozita Robur on Ruotsissa valmistettu superfunktionaalinen koiranruoka. Luonnollisista raaka-aineista valmistettu korkealuokkainen ravinto vahvistaa kehon omia toimintoja. Kun haluat antaa koirallesi parhaat mahdolliset edellytykset - täytä sen kuppi aterialla joka on täynnä luonnon omaa voimaa.

www.bozita.fi